

ఆంధ్ర ప్రభ

308562

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2,

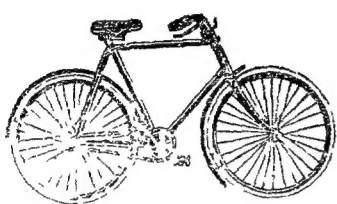
చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 7 వ తేది శనివారము

No 111

సంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౧౧౧

బైసికల్స్ అమ్మకములు మానద్ర చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— టైర్లు, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నియు మానద్ర మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వ్రాయును. గ్రామోఫోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

చెన్నపట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసి వను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ,
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు

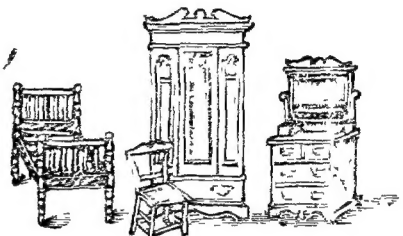
మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మీదను ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు దొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిశవ కంపిసీవారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును నాటించి చెప్తంబరు 1 తేది నుండి మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసి నారు. గనుక అందఱులైన ప్రాంతానామ చేయుచురని నమ్ముచున్నాము.

**The English Motor transit Company,
Automobile Engineers**
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్ కంపెనీ,
ఆటోమొటారు ఇంజనీయర్,
ఆచంట నువ్వారాయుడు ప్రాంతముకు, కాకినాడ.

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పుడొక్కవ వ్యయమేలకేసి కొనెదరు?

డి. పి. రావు అందుకంవెని
కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యకనులను నేయు
జనరల్ ఫేబ్రిక్స్ రోడ్డు.
మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆరు క్రొత్త గ్రామ ఫోను రికార్డులు

జూన్ నెల జాబితా నుంచి ముఖ్యముగా వీర్పరు పబడినవి

10 అంగుళములు - ఉభయ పక్షములు పాటలు గలవి

వనజాక్షి

8-13703 తారు-మారు-లాడే-వేమే.	నాటకురంజి (జానళి.)
8-13709 సఖి-ప్రాణ్ణ.	జంఘూటి (జానళి.)

12-13135 చి.పి-తల-చిక్కు-తీసి.	వియ్యంకుల ఎగతాళిపాట
12-13136 వదినె-లందరు-వచ్చిరి.	" "

జంత్రము

పి. ఎస్. రాములు — హోర్నోవియము.

8-15075 నను-బ్రావ-నీ-కింత-తామసమా.	అభోగి.
8-15079 సారసాక్షి-జాల-మేల	తోడి.

వల్లూరు జగన్నాథరావు

(వెంటెటరామయ్య నాటక కంపెనీ, కాకినాడ.)

12-12661 నవ్వు-పాట.	(Laughing Song).
12-12664 నారదుని-భూలోక-సంచారం.	Comic.

బల్లారి సరస్వతి నోదినీ సభ

8-14491 విధి-వశంబున-చీ-చచ్చితి.	కానడ.
(వి. శ్రీనివాసరావు గిరియాచాన్లు)	
8-14528 శ్రీ-వర-ముని-జనిత:	చక్కవాకం. కుంగళిము.
(అందరు పాడునది)	

బి. బి. తాయి

9-13447 ముందు-వెనుక-అనిరో.	నర్సారావు—ఆది.
9-13455 ఏ-కామిని-బోధించెనో.	నాటకురంజి—ఆది.

స్పెన్సరు అందు కంవెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad
SPENCER AND Co. Ltd., MADRAS.

బంగారాదుంప వంట.

(లేక ఉండగలదు.)

ప్రస్తుతం ఆహారపదార్థముల విలువ పెచ్చయ్యింది. ప్రత్యేకముగా మాంసమును సాధ్యమైనది స్వల్పమయ్యెను. నాలుగుచేతి మాంసమును మన్నించి ఈ ఉండగలదు గొంత సులభముగా కర్తవ్యము. అన్ని కష్టములతో బాటు కూర గాయలకు భిక్షు "పాచ్చి" పేరే పాచ్చి క్రియమగుచున్నది. మన దేశమునందు బాడలకు నెరువెట్టిలో వారు మొక్కలను, పొడిలను తెట్టుకొని కొంచెముతో వాళ్ళుగనో, సంసారము కలదు. కాని కూరలను పెంచుకొని ఆచారము కలదు. బంగారాదుంపగూడ నిట్లు దొడ్డలో నాటుకొని పోషించగలను కూర యని మన వాళ్ళ కిదికలదు. బాగుగ చేయవచ్చు. అందులో, పరివికాలమును దొడ్డు లేక పోయినను, దాదాపుగ సోక యుగము పెంచునని, ఈదుంపను పండించుటకు సరిపోవును.

భూస్వభావము.

దీనికి ఇదియది మాన విశేషత యంతగా నవసరము లేదు. ఏ నేలయందు నాటికను తెరుగ గలదు. కాని నవా జ భర్తయును బట్టి, నేల గట్టిగ లేగిరిగిడ్డ గ నుండక, నేలయంత కలదు పల్లమును, పొడి పొడిగను నుండక లాభముగను. అంతగా, గడ్డగనుండిన ప్రమాదములేదు కాని దానిని తెలుసు దున్న, గడ్డగడ్డలగ నేయం, నీరు మురుగునీరు ప్రయత్నించవలయును. మరీ కాలకు సులభమును బంగారాదుంపకు ముఖ్యధారముని చెప్పుకొన్న అనుచేతి, దొడ్డలోయే బాగ్రత్తగ త్రోవ్వె విన్న చిన్న మున్ను భాగించి, యొకదానినుండి మలేయొక, దానికి నులువుగ నీరుపొడిగట్టు కల్లుపువారును నేర్పువలయును. దీనితోకల పీడికొవలయు బాగ్రత్తమేయొకటికలదు. వేలపువల, వానపొములు, వానమొదగు క్రియలన్నిటి జరిపేసి, విత్తనపువలను గాపాడవలసి యున్నది. బంగారాదుంపకు కలిగి నుంచి యొకపుకొకటి ఎంచానుగాని కల్లు పొవు మాంసముగాని యుపయోగింపవచ్చును. బొత్తుగా నిన్నానులకు భూములందు పశువులపెంట్ల మొదలగువానిని నుపయోగింపవలయును. ఏయెరువుకేసినను, నే మరమ్మతుకేసినను, కీ తి కా ల ము న కు ముందును, ఆ మ రాలు కాల ము క చిన్ని క తరు వా త ను జేయవలయును. ఈగమము తప్పక చూచి, దంపకు నాటకమున్నే గొప్ప యునువుకు బూర్వము పేల్చానవలసి యున్నది. బంగారాదుంపకు జేయవలయు కొనిక యెడల, ఆ భూమిలో నున్న మొక్కలగా కలియకుండ జాడలయును. నున్నము గలిసినచో భూమి నువ్వడచిపోయి పక్క గట్టును. బాగా ఫలవంతములగు తోట పంపులలో కొంచెము నున్న ముండిన పప్పుము లేదు. అట్లే, కబ్బుకేసిన స్థలములందు గొంతనున్న ముండిన యెడల పప్పుములేదు కరేసిరగ; అదికారమును జరిపి నున్న యొక్క నాణ్యమును వృద్ధిచరచును.

విత్తనము.

బంగారాదుంపలలో విత్తనమును నుపయోగమును ఉండుకొన్న జేటుగలవు. ఇవి పెద్దవియుగాక, చిన్నవియుగాక నవ్వడముగా నుండును. ఆరంభములో మొదటి పంటకు చిన్నయవలను అనలే యుపయోగింపరాదు. పెద్దవానిని నుపయోగించినను వానిని గోయకుండగనే పోతవలయును. తరువాత గమనింపవలయు విషయ మొకటి కలదు. ఇది బంగారాదుంపగూడమునున్నట్లే తేలుచున్నది. ఒకేస్థలమున నొక్క మాదిరియంపను పంటతోవార పంటకొకట నుపయోగించిన యెడల దుంప పెంపెగకరదు. అట్లే నీయలందు తెగిన యంప యిచ్చును, ఇవల తెగినయంప అట్లే నీయలందు నాలుగు, స్థలము మార్చుచుండిన యెడల, దుంప యేపు గలిగి నాణ్యముగా నుండును.

ఇట్టి విత్తనపు దుంపలను భద్రపరచవలయు విధము జేటుగ గలదు. జేటుగలదు తెరవుగను నుండునట్టి పెట్టెలో దొంతర దొంతరలకు నీయలనుచేర్చి, వెలుగునుగానియు సోకగల స్థలమునందు నా పెట్టె నుంపవలయును. దాని మూత తెంచుయే యుండువలయును. కొంచెటి యెట్టె ప్రకారము విత్తనములకు గాలితగలిగినను, వెలుగు సోకరాదుగా యున్నది. ముందు పడినందులను హరికలదుగాని, వెలుగు కలదు నే హరియు లేదు. వెలుగులో ముంచువుచే దుంపలు కల్పిలో పక్కము, క్రొవితెత్తమునకు దృఢములగు రెండుమూడు తలుపులు గల్గుచున్నవి. వెలుగు

పోకవలయునటుట చుట్టెయొక్క యాటంకముజెప్ప వీలగును గాని, విత్తనములు బలహీనములగును మాట మాత్రము కల్లు. దరబాము మీద బంగారాదుంపను పండించు వ్యవసాయదారులకు సరిపోవు చూడము. సుమారు టు రు రు టు ము కావున, నాలుగుగు తలలక పోయినను, చీటిలో గూడ విత్తనములు పెంపగలవని చెప్పయిన్నాడు. అది సత్యమేయని నను, సంసార నివృత్తానమునకు స్వల్పపంటను పండించుకొను గృహస్థులు వెలుగున్నచోటనే విత్తనముల నుంచి యెడ, నది యెప్పుడు తెగి పుట్టియును దుంపల నీరుగలవు.

ఎట్టెపు.

బంగారాదుంపకు నెత్తు మిక్కుటముగా గావలయును. దానిని భుజించిన మనకెంత ంక్రెబలము లభించుచున్నదో దాదాపు సంతటి పోషణమును దానికి మనము జేయవలసి యున్నది. దీనికి అనువేంట బలవత్తముగా గానించుచున్నది. కాని యిది యెక్కువగా దొరకుట కష్టము దొరకు సంతకలకు దీనిని యుపయోగించుచు, పశువుల పెంట్లకు గాని, యెడలను సందర్భముగాకనోయినచో, గుట్టుపు పెంట్లకు గాని నెత్తము జేయవచ్చును. గండ్లభూమియందు నివిగాక గోమయమును నుపయోగించుచుండవలయును. మెత్తని నేల యందు దీనిని తడిపి యుపయోగింపవలయును. సాధ్యమైనంత బలకు ఎయికనత్తుకు గూడ వేసిన లాభముకలదు.

విత్తనము నాటుట.

ఆయాదేశములను బట్టియు, నాయా శీతోష్ణస్థితులను బట్టియు నాయా భూసాంప్రదాయములను బట్టియు, విత్తనమును నాటువిధానము నిర్ణయింపవలసి యున్నది. కావున నెవరికివాదము నేలసత్తుకును బట్టి విత్తనముల పెంపొత్తుగ పోతవలయునదియు, పాదుపాదుకలమప్పుకు నెంపటియెడము వదలకలయు నదియు నాలోచించుకొనవలయును. అయినను సోక సలహా నీయవలసియున్నది. సర్వసామాన్యముగా బంగారాదుంపను వైవై నే పోతవలయును. సూర్యరశ్మి నెంపక తగలిన సంత చోహదవగును. గండ్ల నేల యయినచో 4 అంగుళముల లోతునకు మించవలెదను, మెత్తని నేలయైనయెడ 5-6 అంగుళములకు మించవలెదగు వానిని పోతవలసియున్నది. ఇంతియే గాక, విత్తనపు చాలులకు 20-25

అంగుళములు వెడల్పును, నొక్క వరు నే నాటవలెను విత్తనములకు సగ్గము 8-12 అ మును నుండవలయును.

విత్తనముల నాటి రెంవార భూమిని కన్నుమండవలయును. అంతకల కాదును క్రిమిని జంతువులను వీలకలదు. చుట్టె ము శములకు తెగిన తరువాతి, నేల పెట్టెను నొగించ వలయును; తరువాత గు నారములకు దిగి నటియు; మారు నేల యును. దీనివలన భూసాంప్రదాయ మొక్కట నాటి, దంపలు నుట్టుటకు తెరుగలవు. నెంపెనట్టి దుండలకు సూర్యుని వడిమికలకుండ పల్లము మున్నుతో కేవలమండవలయును, దుంపలు పూర్తిగ నెదిగినపొట్ల వానిని నెత్తుట యవశ్యకము; లేచో, యివి కల్లగలవు. ఇట్లున్నపుడు, ఒకదానికదలి వట్టి యొకదానిని నెత్తినయెడల మిగిలేనది వట్టింత బలిష్ఠములగు చున్నది. ఎవరికి వారు తమదొడ్డలో తెంచుకొను వారికిసలహా యత్నుత్తముగా నొప్పగలదు.

ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయము : — క్రియత కాయిబహుమతు కంఠము వీరకలింగము పంతులు గారు మా విద్యాలయమునకు రు 50 లకు తమ గ్రంథంపుటములను దానముగా నొసంగిరిని తెలుపుటకెంతయు సంతసించుచున్నాము. అవి కాన్యోన్య శ్రద్ధాగ్రగణ్య సూర్యసారాంశ రావు గారు ప్రాయముచున్నాడు.

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July. Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినీయూ ఆయుర్. రిజిస్టరు లుడ్

ఏ శ్రీమత తమ పెంట్లకును నుండరముగా ఉంచుకోవలె:ని, రాలిపోవుటమానవలే నిన, బబాబులో దొరకదు ను నెలకుపాడకూడదు. ఎందుకనె పెంట్లకులు యెకారణము కల్ల రాలిపోవుచున్నచో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈ గొంతి శ్రీమతి లోలిచించవలయును. ఈ కామినీయూనా నె మూలకలనుండి చూతక సుశోభనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె పెంట్లకులను రాజ్య పురుగుల నశింపజేయును. దాని వలన పెంట్లకులు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె పెంట్లకులను పట్టువలె నున్నగ చేసి మెదడును చల్లగానుండుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూప మియున్నది. ఊరు పేరు తెలియని యెటుకుంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామి యాత్రలను తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది పెంట్లకులకు నిగంగలాచునట్టి సహజమయిన కల్లకి మెఱుంగు కలిగించి శిరస్సునకు చూపవచ్చుటచే మెదటికి క్రొత్తసాంపులార్చి మిక్కిలి యంపయ నువాసన మిక్కిముగా గలిగి నుండును. ఇదిల్పట్టికంటె ఎక్కువము గుంటుబట్టి మెనురూకుండు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వజ్రపువర్ణమునం ఒకయోగ్యతా పుత్రకయు నొసంగియున్నాడు. మలేయు మేముకొరకయే వేలకొలది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయూలైలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరణాస్థాంపు పరిపరయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తెల్లము. ఇగాముగా పంపించుచు: వెల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 చూసుసీసాలకు 2-10-0 చి. పి. ఖర్చులు వేరు (ప్రతి చిల్లరదు కాణాణులలో దొరకును.) సోకో పేజింట్లు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అల్డ్ కెమిల్ కంపెని, నెం. 15కి జూమాయసీరు, బొంబాయి. చుద్రాను ఏంట్: మేతా పురుషోత్తమ మూర్తి, నెం 23, చైలాబాబ్ కోడ్, పూంబడిసమీపము, చుద్రాన్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నబుట్లు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి అ. 0 5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును. 240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలను, పడకటిండ్లయందు నల్లులను, దోమలను, పుస్తక పేటికలను చివటలనుండి కాపాడును. స్టేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియాగోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిష మైన నుండ నేరరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినది. అజామి అంగు కంపెని, బసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది.

సోలు పేజింట్లు: — టి. హర ఆండు కో, చై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

హాకారము

బాలబోధ.

I

అంశుస్థాపన విషయమున దొరతనమువారు నిర్ణయము. తదభివృద్ధికి పుట్టేకముగ నధికా సహకారముయొక్క భాగము దొరతన వృద్ధులకుఁ బట్టుట బట్టునట్లు దొరతన మున్నగు. మనముట్లు మనమును పురి నభివృద్ధి పురి సహకారమును సహకారోద్యమమును పెంపొందించుటకు వలయు తీర్మానములను పాపించి, వాని కనుగుణముగ సాధ్యమయినంతవఱకు పాటుపడుచున్నాము. ఎవ రెంతెంత కష్టపడుచున్నను, మనముచేయు పుష్కలపుష్కల త్వము లన్నియు దగినంతవఱకు సభివృద్ధి కాలమున నీయవచ్చు వి. ఇందునకు మొదటి కారణము ఎట్టి దీపకాంతులైనన, ఎట్టి ప్రబోధాభ్యుదయమునైనను ముందునట్టి అభివృద్ధిని మన చేతుల నావరించుకొనుటలేదు.

మన చేతులలో అక్షరాజ్ఞ మినుముకొనెను లేనివారు. అసంఖ్యాకముగ నున్నాడు. అందు ముఖ్యముగ సహకారమునకు బెంపుచున్నాము కావలయునట్టి గ్రామమునందు జ్ఞానీనులె అధిక సంఖ్యాకము. ఈ జ్ఞానీను సర్వాభివృద్ధికి అంతిమత విభావము. దీనిని పెంచుటకు నొక్కటే సాధనముకలదు. అత్యుద్ది నిర్వహణవిద్యావ్యాపకము. నిరక్షరుకుటుంబ అధ్యక్షులగు టకుమనదేశమీసంస్కారమును స్వీకరింపవలయును. విద్యసర్వ సామాన్యమయినగాని యేయ్యవ్యయమును సరస్వతీకే యు తముగ గ్రహించి బడం. వివేకముతముగాని గానివాకము కార్యఫలము నొనగజాలదు. అందుచేత పాదుజనుల వృద్ధ యముల జ్ఞానదీపము నెఱిగింపుట ముఖ్యమగును.

ఈ సంస్కారము సత్వరముగ నాచరింపవలెకపోయి నను, ప్రస్తుతపు స్థితిగతులలో నైన మన ప్రయత్నములు సహకారోద్యమ కక్షమున నెక్కువకుండుటకు నుతి యొక బలవత్తర కారణము గూడియున్నది. అత్యుద్ది మనము వ్యవసాయ నాటికయవాహనమును ముదిరిన ముదుస లులగుటచేత నయియుండును. మొక్కయై యొక్కది ప్రాస యి యొగుట దుస్సాధ్యము. కావున, సేద్యభోధమైనను సఫల కృత్యము కావలయు ననిన, నవీనములును, ఫలవంతములును, నిష్కలంకములును నగు బాలవృద్ధులయల పాటవలయు గాని, బీడుబారినయిన లేక పూర్వములనాటిక అభివృద్ధి సిద్ధియెట్లు చేకూరును ఈ కార్యమునకు మొత్తముమీద నందరికీ దెలిసినద య్యను, దానిని సాధించు కొంచెపులందు యే గ్రహించినట్లు దోమయన్నది. ఏయను సర్వవిద్యకును అభ్యసనకాలము బాల్యమును యావరమును అని యెల్ల యును గుర్తెలిసినప్పటికి, పారిశ్రామికవిద్య, వ్యాయామ విద్య, వాఙ్మయవరము, అలంకారకాస్త్రజ్ఞానము, ప్రకృతి కాస్త్రజ్ఞానము, మున్నగున్న యోమనబడినవార పఠనీయ గ్రంథపట్టికలును నీమధ్య బడియుండ, సహకారజ్ఞానము నాపాదించు విషయములు గాని, గ్రంథములుగాని, అవధన ప్రకర్ష గాని విస్మృత పాఠములుగ న్యయింపబడియుండలేదు. ఇవలకు నిర్ణయింపకపోవుట యటుండ, నిప్పటికైనను, సహకారజ్ఞానము కాస్త్రరహితమునలనను, స్వామభ్యవసరములను ద్వివిధమునను గూడ బడి బాటలు నారంభము నుండియు గలవలయునను సాధ్యము సర్వసామాన్యముగ చాటబడలేదు. మనదేశము ప్రపంచమునందలి యితర దేశములలో దల నెట్టి తిరుగుటకు పారిశ్రామికాభివృద్ధి నందవలయునను విషయమున నెల్లరును ఏకాభిప్రాయములే యున్నారు. పారి శ్రామికాభివృద్ధికి సహకారము మనస్సుచేతను కర్మచేతను గూడ న్యకపడవలయును. ఇది కేవలము అభిప్రాయముతో గూడినదికాదు. మఱి యేకవలయు అవసరముతో నెత్తిపడియు గాదు. అభిప్రాయముచేతను చెయ్యను మనజాల వృద్ధులము ల సభివృద్ధికి స్థిరస్థానికములయ్యుగాని, వ్యాపార వ్యవహారము నిరాటంకముగ నుత్పాదనీని బొందజాలవు. ఇట్టిస్థిర స్థానికముల తదాధ్యక్షులకు నొకందలదితిమేన, మనదేశము యొక్క భౌతికమునకంటకు నాధారభూతులనదగు యవ జనుల విద్యాభ్యసన విధానమునకు, ఈ విషయముగూడ నిమిచ్చి, యావరముననే వాటికి సంఘీభావము బలమనియు సహకారము విజయకారణమనియు నెచ్చెప్పవలసియున్నది.

దేశకచెప్పటలో నూరుకొనక, భావభావముతో బాటు నీతివిద్యకును గూడ జేయుచుండ వలయును. ఎంతెంతటి తత్వాధ్యయముల స్వావభివృద్ధి వృద్ధియబోధ కములగుచున్నవి. స్వావభివృద్ధి మించి గురుకులేను. కేవలము తత్వమును బలిపించినారి గతులకు మనము కండార గాంచు

కలి చక్రవర్తి.

శిష్యుల విన్నవము.

[బాలకవి. కలెవ. కృష్ణస్వామయ్యగారు]

- క. దండ బిడె కలుమొప్పిత
దండబిడె రోభూష భగవంధరితా
దండబిడె జగభీకర
దండబిడె కావుమయ్య భగవంధరితా.
- తే. ఆగ్రజగతి వారభృంగావృత్తి
దుష్టపరిపాల సద్గుణమారవాస
ప్రాణపరిహార పాపాంతరంగ పూర
చందతరగర్భి కలి నామచక్రవర్తి.
- తే. అంశు భవదాజ్ఞ మేరకు నన్ని పనుల
జేసి మీచెంతకెప్పుడొక జేరినాము
కాచియున్నాము భగదాజ్ఞ కలుగుకొఱకు
చక్షుమాకెప్పుడు మదల నో తెచ్చుదేవ.
- తే. అంశు సమృద్ధమున కలి యాత్మ్యలరి
పరగనట్లనే తలెవ్వ ప్రభులుకును
నేడు మీరేమికార్యమో నీమమెప్పు
చేసియున్నట్టివారలో చెప్పడంక.
- క. ఘోర విపినాంతరంబున
దారినిగనలేక నొకడు తనపురికేగె
భోజనకేద్యంక వాని
దారినిదిమానునాము దారింకొకటికే.
- క. ఒక్కడు లేకవున నొంటరి
గ్రుక్కన దానేగుచుండ గడంగిని మేమే
దిక్కునఁబోవడ కాశని
గ్రుక్కయెడ జెట్టుకుంట్ల గడ్డలనోటకే.
- తే భూషణాదుల నెల్లరు శేషమేమి
లేక పారియించి వానిని లేవకుండ
ఉధిరమును గ్రక్క తొమ్మన నదరగ గ్రుమ్మి
కట్లు విడిసిందితిమి యుతఁ గదలఁబూని
- తే. మహినికొక్కడు కడుపునదుమచేత
మమ్ముమిమ్మును గానక నున్నతటిని
సమయముజూచి వానింబడ జక్కఁగాను
కన్నమునువేసి ద్రవ్యంబు లన్ని గొనియు.
- తే. శత్రువుడను నెత్తుక సరగ మేము
తడవునీయక వానిని తగుఁబెట్టి
నడ్డగించెడివారల నడ్డచేను
తుండ చేపండఁబడఁగొట్టి దండిగాను
- క. నట్లదవిడిగ గొనిచనియును
బట్టుగమర్చించి వాఁడ బలుభాధచే
జుట్టున భూమహాభాకు
నట్టింబంబించి లేక నట్టితి మధిపాదుడ
- తే. ఆవనిఁ గొండఁబాటుకు నడచారంబు
దలంచి వారికిఁ జూచి నెలివివాము
పలికి నమ్మించి ద్రోహంబుఁ జలంచివాము
దొంగవృత్తిబలుల వ్రాసుఁ కొడరినోము.
- తే. ఇంటినుండివారల నీడ్చి వ్యాకు
సామందున నిలిపి విస్తారముగను
తప్పసాక్షులఁ బలికించి యొప్పుజేసి
యిల్లువెడలంగ జేసితి మిఁటివాండ్ర.

ఉ. కేసవికాలముదు జలలింపులేకను నూతుల జనుల్
వేసలనొందుకు బురము వెల్పుటిగుంటను నీల్పెచ్చియుక్
గానిని బావుమందుటకుగొని మేమును మమ్మ తాల్లెనక
వేసియు గుంటకంటిని వేమె పూడ్చియు వచ్చినామిదే
చేసిన కార్య మీదినుచే నెద మెల్లినశేష కార్యమో.

మమ్మగము. ఎంతఁజూ బోనక్కరలేదు. మనబాలుర విషయమునే యాగనీతిమేరి, సత్వము దృష్టోచరము కాగలదు. పాఠశాల మండలములో పద్యావిజ్ఞాన కాస్త్రము ప్రకృతికాస్త్రము మొదలగు గ్రంథములందు ద్రమమాపకములయి, దూర దగ్గరయనియు భూతి దగ్గరయనియు, పుటాకార దగ్గరయనియు, వెన్నిన్నియో యవకరణముల గూర్చి చదువుచున్నాడు. వారిలో నొక్కనినైనను సాక్షాత్ జీవన కమమునం ముపయోగించుచుండలేడు. చరీ ష్టా మప్పటికప్పుటికి వానివిషయమై యెరుంగుటయెగాని, ఆసాధనముల నుపయోగించి మార్గమునమున సారవైయగటన్నాడు. సహకార కాస్త్రమును నిట్లే అడఁబుచ్చ నీతులతోబోసినకు బాధుర కాశితో వృద్ధులగుచుండు లభనమ్మ తగు సమ పాముతో అనుభవపాఠములగూడ నొనగజాలనీ యున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రు. 15-0-0
6 "	...	" 7-1 -0
3 "	...	" 4-0-0
1 మాసములకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	...	రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంధికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

చెన్నపురి.

తునివార్తలు.

(స్వకీయవిశేషములయొద్దనుండి)

లోకల్ ఫండు.

మందిరీళ్ల నూతులకు మంచి దినములు వచ్చినవి. మంచి పంపులను బెట్టించెదనని తెలియుచున్నది. వీరు పంపులకు బెట్టనచ్చును. కాని నై కప్పులను మాత్రము వేయించవద్దని ప్రార్థన.

బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల.

ఈ స్కూలులకు భవనము ప్రకటించింది. బాగు న్నదికాదని అనుకొననివారు లేరు. స్కూలులకు తగినవకతిలేదు. రు 800 లు నిష్కాగణముగ నిండు క్రొంద కచ్చుపడింది గాని పాప మా స్కూలు లిల్లింగు అందులో సగము భవనముకే ముగింపఁదగినదిగా గానించుచున్నది

ఒక యుచిత బహుమతి.

ఇచ్చట బాలికా పాఠశాలకు ప్రకటనకు మోక్షానీ యమును ఈ నడుమ కొత్తగా అంబా కాస్త్రీ గారు ఇచ్చిట్లు వినుచున్నాము. కాస్త్రీ గారు మిక్కిలి యోగ్యులు, శిశుసాత కార్యములను చేసిగోసినవారై యున్నారు

రామానజ పు సకభాండాగారము.

ఈ భాండాగారమునకు ఇంతవరకు తగినవసతి లేదు అట్లయిండ్లలోనే యంతవరకు నున్నది. శ్రీ గాణేశుడు ఈ విషయము నవకలొకించి ప్రస్తుతము వారి బొనహాళతో నీ భాండాగారము నుంచుకొనుట కనజ్ఞ దయ చేయించినారు. దీనికి బోషకులై సమస్త విధముల బోషకులయై శ్రీ గాణేశు వారు కొలదిదినములలోపలనే తగు వసతినిగూడ నేర్పాటు చేయుటకు సంకల్పించియున్నారు.

విశాఖపట్టణపు వార్తలు.

(స్వకీయవిశేషములయొద్దనుండి)

కాలసితి.

వారములో జులయినది మాయూర రేయింబగల్గినను మేఘావృత్తయై యు కొంచెమా గొప్పవరియునుచే యున్నది. క్రొందటి ఆవారంలో జు వెదగ్గ మే కరిసినది. దీంతో నీజిల్లాలో చాలావోట్లు ఉభయపూర్తియగును. క్యరసాను దాదలను నంటచేకటర్లరక్షలును కన్న మిఁకను మురములకొని కొరుచుండగా ఇల్లుకాని నిజనవీనలేక బాధపడుచు వర్ష మువర్షుకద్దరి మొరలిడుచుండిరి. ప్రతికార్యము తమ చెంబు పక్షములందనే యుండును

మరణము.

చాలకాలము ఏపన్నీ నీకేజరు గానుడి పిఁఱు తీసి కొనిన కొఱుకుర్తి కృష్ణ గావుపాతులు గారి కలియూత వ్యాధి యు, తదవసరణుల రాచపూతుకపుట్టి పరిశోజులకి దల చుఁబోయినవారి తెల్పుటకు విచారించుచున్నారము. వీరదత్త పుత్రులకు శ్రీవక్తగ రావు పంతులుగారు బి. ఏ. రిక్షతో లేన ప్రస్తుతము కట్టకు కచేలో నిద్రోగములోనున్నారు. వీరికి లాపరీక్షకు చదువుతలంపు నిరుకు తొడిగాని అస్సగృత వలననో మునీకాణమువలననో ఫలమయింది ఇటువై నాతని మనోభూమిదేలని సుతిసింట్ల లేక తొడిగాని మరణమునకు అతనితో విచారించుట అనుకోక అతని నే హితులకు కొంతింది కలగజేయుచున్నది

ఉద్యోగము.

మామూరికివలె క్రెటరీ గారి యుద్యోగము స్థిరమ టకుగూర్చి మాకలెక్టరీ గారేమి ప్రాసినారో యి వారిన్నీ హి తులందరు నాతులతో మామమండ నిట్టిపత్రికలో సీర వార్త నూచించుచు నొకవిశేషాని వాసి అశ్రమకన్నడినది. ఇది అసత్యము. క్రెటరీ గారి గంక కొంతకాలము ప్రాజేషను వై నుండవలెనని కలెక్టరుగారు వ్రాసినట్లును, వచ్చు మెంటు వాకేమి యుత్తమి వైద్యకో. ఇంకను తెలియవలసి యున్నట్లు ను తెలియరచ్చుచున్నది.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

ఒక హాస్యరీతి.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య మంతయు తన కునికము పాటు పడుచున్న యీ యుద్ధసమయమున, సంస్కార పరివర్తనము లకు సరియైన సమయము కావడము స్పష్టము కాని, నైపుల సాధారణ సాక్షిగ్రహణ పురస్కరించుచు, వారి పరిపాలించు పద్ధతుల విధియుగ జెడగుటకు ప్రోత్సహించుచు ఉన్నాడు. మేము సాధారణ సాక్షిగ్రహణ చేయుటకు కాగణమేమనగా, ఆధారమును అంతర్వ్యక్తియను మింగునాడేమనగా, విశేషముగనుచు మేము ముఖ్యముగా మేము, స్వయం సామన్యమును బుద్ధి లాపించినది మేముమీస నొల్లము. ముప్పది కోట్ల జనులను కలిగి, విశేష సౌలభ్యము చేపట్టించుచు భూభాగమును నెక్కువగా తీసికొని యున్నది యుద్ధమునుండి తీరలేదు. భయంకరములగు నీ యాంతికార్యకర్తలకు నెక్కువలయునన్న నపుడనిధిపలుకునచ్చున అకాంతివిన్నున లతోమాకుపలేదు; ప్రభుత్వము ఇట్లు ముందును అట్లు ప్రాంతవిద్యుల ప్రపంచమును బలపడుచున్న యాదాసీదాసమును గూర్చియు మేము కలుగునీతిగోచరములను. 'ట్రైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' పత్రిక యొక్క లండన్ ప్రభుత్వము ఎఫ్. ఎచ్. ప్రాసగారు "వీర్య భావ్యురూపముగ హిందూదేశ మొనర్చుచున్న సహాయముయొక్క సర్వార్థ ప్రయోజకత్వము నన్ని యెడల సంగీకరించు బడి" నని 'కెన్య మినిస్టర్ ఆఫ్ ఫాత' మలకు నచ్చుచున్నాడు. అది యట్లు విశ్వసించు బడవలయు నని యే మా యభిలాష. "ఇంత కాలకు వలె నిర్దిష్టములను యాభిప్రాయ ముండనిచ్చుటకు వీలులేదు. యుద్ధముందలి సహకారమునలనన సహకార ప్రతిపత్తిలను సహకారమునలనన కలిగిన ఫలములు మహా కార్యకారకములు గాక మానవ మాద ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఆవు కడుపుధాన్యము; కాని, ఏ కార్యము నిర్దిష్టమైనను, యుద్ధము ముగియు పర్యంతము ముగియ వేదయుండవలెనా? "సామ్రాజ్యముందలి కార్య నిర్వాహక పద్ధతిలో నెక్కువ గుర్తుకొనునది సద్విద్యుత్ కళాపాఠానికర్హమునందలిక ప్రాంత ఆయుధధాన్యము, సంగ్రాహకారము, సహకార సాంఘిక ప్రతిపత్తి మొదలైన యాన్ని తోచి తమలగు నీ యన్ని హక్కులను వారధిం చుటవలెన" మనిమేముకొందరివార ముగించిచిచ్చాసము గంచు కర్ ప్రాంతియంగ హక్కుగారు చెప్పియున్నాడు. అని యిప్పుడు ప్రాంతియగుచున్నది; హిందూదేశమును నిరూపించి యనుగతుండితే, వారియెడల మానవ లక్షణము రెక్కువగు నుండియుండవలెను. (ఇండియా పత్రిక)

ఒక హాస్యరీతి

"ఇండియా పత్రిక" సర్వర్ కమిషనరు రిపోర్టు క్రింది కాదు. మహానే లండన్ ప్రభుత్వము సంతకము చేయవలయునని "ఆ నిన్ను మాకుచ్చిన వార్తలలో నున్నది. ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారిని హితముగా నొక హాస్యరీతి మాట వ్రాయుట యుక్తము మేము ముందుచున్నాము. హైందవ నైపుల ప్రాంతి కార్యములకు హాస్యము చేయుచుండియున్నది. దుష్ట భావాభిలాషల సహకారి కనిపించునా నకు యభిప్రాయముల చేయుచున్నది యుండవచ్చును అట్టి యభిప్రాయములగు నిహింస సంతకములతో ప్రకటింపబడునెవల తీరవైన విమర్శనలయొక్క దేవుడు ఉదాహరితే మొత్తముగ సభికారములను హక్కులను సొంతగుటవలయుగా మొత్తము వాటుకుకలకు కొన్ని యె కలను పాట చేయుట హాస్య యొక్క ప్రభుత్వసామర్థ్యము, హైందవ ప్రజలను హైందవ ప్రజలకును యుద్ధసందర్భము హాదక ఊహలను ఉద్దేశములను ఆహ్వానించి ఆరిపోరున తీరముగను సామన్యముగను ఖండింపవలసివచ్చును. "యుద్ధసమయము హాసానుల నిబ్బంది చలువరా" నను బెదరు హిందూ దేశాధ్యక్షులను విశేషము హాసకలిగించుచున్నది; ఎందుకలనగా, నిరంకుశాధికారుల తమయ్యలను సంస్కరించు కొకహాస్యముకాక, కలి నాత్ములై యసకారియిరే మతోతపిరణమునుచున్నాడు. ఈరిపోర్టును ప్రకటించుట కనకలమైన మహారాష్ట్రము పరిశోధనా పూర్వకముగ నిన్నయింపబడి యుండవచ్చును. యుద్ధసమయముగనక రిపోర్టులందలి విషయములను హైందవ ప్రతికలును ప్రజలను నిరాశముగను నెప్పరిగను గ్రహించి, సలగుకొనుచు సంకటములు కలిగింపవలెనని యూహించు బడినట్లున్నది. హైందవ ప్రతికలును ప్రజలు సభికార్య మేదియు చేయని మేము మున్నగు క్రియములను నిహింస మన యభ్యుదయమునకును మనయభిలాషకును అనుకూలముగ నుండవలెనెడో, మనముదానిని నిష్కలముగాను నిర్ణయముగాను తీరముగాను విమర్శింతు; ప్రభుత్వమువారిట్టి విమర్శనలను కిష్టపడని యెడల యుద్ధము ముగియు పర్యంత మా రిపోర్టును ప్రకటింప రాదు. (నూత్న ఇండియా)

ఆంధ్ర శతమందలి

సంగ్రామ సాంస్కృతికోత్సవము

తమకు.

[కొండేపూడి వేంకటాచలముగారు.]

విశాఖలో యిప్పటికిన్ని ఘోరముగా జరుగుచున్న మహా యుద్ధము ప్రారంభమై నిన్నటికి 4-8-15 తేదీకి 12 మాసములు పూర్తియైనవి. శాంతికోరకున, ధర్మసాపవార్థమును పోరాడుచున్న మన యాంధ్ర ప్రభుత్వమువారికి మిత్ర మండలికి విజయము సమకూరటకై నిన్నటిదినము మా తాలూకా తహశీలుదారు వర్తమా భోగపుర్యకాశ్రమిగారి ప్రేరేపణల ముగ్రామములలో మహాజనలందరూ సమావేశమై వివాలయములో నుదయమున మహాభిషేకమును సాయం తనము కన్యాయములో నొకపద్ధతు జరపిరి ఆ పద్ధతి రెండ్రు డిప్రెట్ట బడ్డి దివానుజుదారు వారికొక సుబహ్యుణ్యము కంతులుగాదు యున్నగు మహాజనలందరు విచ్చేరిరి. పిదప తహశీలుదారు గారు గంభీరముగా రాజధక్షిని వెల్లడిచేసి యన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును మిత్రమండలికి జయము చేసారుటకై భగవంతుని ప్రార్థించి బ్రిటీషు రాజునకు జయజయ యనెను ధ్వజలతో సభవారందరూ కరతాశ్చర్యము చేయుచుండ, తమ యువవ్యాసమును ముగించి పిమ్మట స్వామిప్రసాదము పంచి వెట్టబడెను. రాత్రి మహామర్మములు తమ మనసులో బిగిలేను పురుషునకును మిత్రమండలికి విజయము చేసారుటకై ప్రార్థించిరి.

తుని.

[కృతీమ విలేఖరిగారి సుండి.]

శ్రీహైద్రాబాద్ సభ సమావేశమయ్యెను. దివానుగార్యక్షత వహించిరి. హైద్రాబాదుగారు, యుద్ధవర్తమాన సంక్షేపించి చెప్పి బార్లి చక్రవర్తిగారికి జయము తప్పక కలుగవలెనని యుపహించిన తీర్మానమును, స్పాటు దొరవాగు తెనుగు నకునందించిన పిదప, మహామర్మములగు, ఓనరుగీతము గాన చే బలపరచబడెను. ఆపున సభికులందరును లేచి, దానిని ఆమోదించిరి. శ్రీరాణివారు తమ ఆశీస్సులకు, మధ్యాహ్నము నెలవిప్పించిరి. దేవాలయములలో, అభిషేకములను, పూజలను చేయించిరి.

పుల్లంపేట.

[కృతీయోప విలేఖరిగారు.]

ఆగస్టు 4-వ తేదీని యుద్ధప్రకటన కర్తవ్యుత్సవమును శ్రీమతి మాకల వేంకటసుబ్బయ్య 'నెట్టిగారును మతోకొందరు నెద్ద మనస్సులను జయప్రథముగా జరపిరి. శ్రీబహుత్త విద్యావాస సభవారి మూల ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఎ. రామస్వామియ్యగారు బి. ఎ. గారు ఆయత్సవము చేయుటకు కారణులగు సమంతముగా తెనుగున నుపన్యసింపిరి. శ్రీబార్లి చక్రవర్తి విజయము గాంచవలయునని ప్రార్థనలు జరిగెను. తీర్మాన డి క్రిమిసారాపుగారి యింట సుమేలించియుగా హాకిధా కాలక్షేపము జరగెను. కలుగజచ్చెన బి. వేంకటేశ్వరుని బి. గారు ఆంగ్లేయుల గుణాతిశయములను పొగడి, ధర్మమే జయము అనియు మర్యాదగ్గ ములే విజయము గాంచెనని నొక్క వక్కాణించిరి.

మైసూరు.

నెల్లూరు తాలూకా మైసూరు పురజనులచే నిన్న (4-8-15) సాయంత్రము బోధనామూల హాల్లో యుద్ధ వార్త కమిషను గురించి దైన్యసాగలు చేయుటకు పద్ధతుగ బడియె. నెల్లూర డిప్రెట్ట బోర్డుమెంబరు కాకటూరు లింగా రెడ్డి గారూ సహాధిపతిగా నెన్నకొనబడిరి. మన బ్రిటీషు గవర్నమెంటు వారికి మిత్రమండలి వారికి జయము కలుగు లాగున దైన్యప్రార్థనలు చేయుటవీలనని యుపన్యసింపిరి. మర కొందరురెడ్డును బోధనామూలమేపురు రామచంద్రునివర్తమాన గారును మన హిందూదేశపు పూర్వస్థితిని గురించియు బ్రిటీషు వారి పరిపాలన కలన కలిగెను బాధములను గురించియు యుద్ధములో జగ్మోవాన మాత్రమును (కూరత్యము మున్నగు బోధనలను గురించియు ఉపన్యసింపిరి. శ్రీతేనూరు శివరామ శర్మగారు కొన్ని రాజధక్షిపద్ధతులను సంస్కృతీకములను చదివిరి. అంతట సభవారితే రాజధక్షి తీర్మానము ఆమోదించు బడియె.

ప్రాంతము.

[ఒక విద్యార్థి.]

విశాఖ సంగ్రామ ప్రద్యోతియ సువర్ణరాది యగు నిన్నటి దినము సాయంత్ర మారుగంటలకు సర్కారు వ్యోగులును, తదితరులకు సకల జాత్యువారును మృదంగాది వాద్యధ్వజలతో పగమేళ్ళుకలగూర్చి భజనలు సలుపుచు ప్రతి దేవాలయము నొద్దకు జరిగెను. డి. తేపురి కర్నూరు లాచరించి మన బార్లి చక్రవర్తికి జయముగాగ యని మొక్కిల్పిడిరి. ఈ మొక్కిల్పిలచే సంక్షేపిత్ స్వాతంత్ర్య సర్వేక్షకులందు మన రాజుగారికి విజయము ప్రసాదించు గాక.

స్వామి స్థానము

సాయకోర్టు సెషన్

భార్యను చంపుట: 5-

బ్రాహ్మణుడు వేంకటరామయ్య కాశీ భార్య రాజమ్మను చంపెనని తేలుడియొక్క మింగబడినది. ముద్దాయిపక్షము వారాయకాచారియారు పరిచేరి. డి. పి. గారును (పోర్టు), ఎచ్. రాధిన్, ఆర్. ఎస్. స్వామియ్యగారు, ఇ. జి శ్రీనివాసాచారిగారు, ఏ. ఆర్. సురప్, ఆర్. మామూ, ఎచ్. ఎల్. పి. య. గున్న, ఏ. ద. వి. య్య. అగ్రెస్, ఎ. వ. రా. ఘ. వా. చా. రి. య. గ. గ. రు. లు సెషన్ జ్యూరీగా నియోగించబడిరి. కాశీ ప్రాగిన పాత్రముగనున పాపాము ముద్ద కట్టుకొనె ననియు పాపానిమములననే కలిగిన దనియు కెమిస్ట్రీ ఎగ్జామినరు ఇచ్చిన సర్టిఫికేటును క్రమము ప్రాసిక్యూటరు దాఖలుచేసెను. తా నేవోమము నెలుగని నిరపరాధినియు, భార్యయొక్కతే యే తిరున్న బంధునియు, ఆనె చావునకు తాను కారకుడగుట స్వభావ విరుద్ధమనియు, తాను కాపురమున్న యింటనే కాపురమున్న ఫిర్యాది పక్షపు సాక్షి సీతమ్మ తే తనకును తన భార్యకును మనస్ఫుర్తము కలిగించుటకు గాగణునియు తన భార్యయొక్క యాస్తి ఆ సీతమ్మ స్వాధీనమందే యున్నదనియు, ఆనెయే సమస్తమును చేసినదనియు ముద్దాయి తనవాద్యాలమున చెప్పెను; సీతమ్మకు కొడుకు నుండరను య్యగు చతువురాని పేదవాడగుటచే, రాజమ్మకు యొక్క యాస్తికి (ట్రస్టీ) గానుండుటకు తగడవి చెప్పిన నేకా రాజమ్మకునకు నుండరమయ్యునకును భగ్య విరుద్ధమైన సంబంధము కలదని చెప్పలేదనెను. ముద్దాయికి సాక్షులులేరు. రాజమ్మకు కాపురమున్న యింటికి కరచుపారున కాపురమున్న ఎన్. శర్మకు చెనమాట్లుపట్టె తనసాక్ష్యములో ముద్దాయి యపన్న పన్నుడు తరముగా రాజమ్మకు ఇంటికి కచ్చి డబ్బుకు గురుం డెడి వాడెనియు, ఆమె డబ్బువస్త్ర లేకపోయినపు డామెను బెదరించుచుండెడి వాడనియు చెప్పెను. క్రమము ప్రాసిక్యూటరు ఆడముగాను ఫిర్యాదికలయన వాదించుచు, "వావు విష ప్రయోగమునలన కలిగినది. ముద్దాయి తనభార్యతో కలసి మెలసి యుండలేదు. కాశీ తానే తియారచేసెను. విష మాకన్యకముగా కాశీలో పడెనుటకు వీలులేదు. అటులైన దానిని ప్రాగినవారందఱును చచ్చి యుండవలసిగది. అట్లు చాకలేదు. మందుగా ప్రయోగించబడిన విషమును ముద్దాయి తనభార్య గొంతులోనికి బలాత్కారముగ ప్రోసెను. కాబట్టి ముద్దాయి చతుర్జేత పూర్వకముగానే భార్యను చంపిచాడు." అని చెప్పెను. ఆడ్యోకేటు తిరునారాయణాచారియారు గారు ముద్దాయిపక్షమున వాదించుచు, "ముద్దాయిప్రగర్తవ మెంత మాత్రమును సందేహపడముగలేదు అతడే హాదినందలియెగుటచే తన భార్యకొంగెన; తొందరపడి కాశీపాత్రయనను కడుగలేదు. ముద్దాయికి క్యలిరేకముగానున్న సాక్ష్యముతనకు కేరలము వాద్యాలము. నుండరమయ్యునకును రాజమ్మకును భగ్య విరుద్ధమైన సంబంధము కలదని ముద్దాయి యనుమానపడినట్లు సాక్ష్యములేదు. తనభార్యకు విషమువెట్టి చంపుటకు లెగినంత దురుద్దేశమేదియు ముద్దాయియెడ నుంపించ బడ లేదు. భార్యధర్మలమనస్ఫుర్త లతిక రూక్షలలో వివరింపబడినది." అని చెప్పిరి. అంతట స్వామియ్యగారి ట్రాటరు గారు కేసును జ్యూరీకి విశదీకరించి, జ్యూరులందఱు నేకగీరముగా ముద్దాయి హత్యగానించినదని తీర్మానించిరి. దానిమీద స్వామియ్యగారి ట్రాటరు గారు ముద్దాయికి మరణ శిక్షనిధించిరి.

తేపురి

[ఒక స్త్రీ దేవి]

సవ మేజిస్ట్రేటు స్వామి తి వేంకటరావు పంతులు గారును, మామిజిల్లా హైమరతీతముపంతులుగారును, కోరిన మీదట తేపురి పురవాసులు కిరం వీర రాఘవస్వామి నాయుడుగారి ఆధిపత్యముక్రింద 19-10-11 వ తేదీన సంగ్రామసాంధ్య త్యోగోత్సవసభను జరుగడముగా జరిపిరి. ఆసభలో పార్లమెంటువారు, ఆమోడంగి కె. బాబుస్వామిను ఏకగీరముగా ఆ గిరించిరి. రాత్రియొక దేవాలయము లన్నిటియందును మనప్రభుత్వమువారికి జయము కలుగులాగున ప్రార్థించుచు ఉత్సవములు జరపబడినవి.

చాలకోడు.

[ఒక యువవిలేఖరిగారు]

నలుమడల్లా సా. కోడులో ఎమ్. బి. కృష్ణ నెట్టిగారి యగ్రాసహధిపత్యక్రింద జరగిన సార్వజనకసభలో రాజధక్షిని యుద్ధవర్తంతిని గతించిన తీర్మానము లేక గీరముగా వామోదించబడినది. శ్రీతీర్మానములు రాజప్రతినిధి గారికిని పంపబడినది.

సాంఘిక నిర్మాణము

సం. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

Table with 4 columns: Year, District, Revenue, and other financial data. Rows include years from 1904 to 1950 and various districts like Guntur, Nellore, etc.

మొత్తమునాద సర్వత్ర వాయుభారము హెచ్చినది. వంగ దేశ ప్రాంతమునను, బొంబాయి ప్రాంతమునను, బెంగాలు ప్రాంతమునను, మద్రాసు ప్రాంతమునను, సాధారణముగ హెచ్చినది. మద్రాసు ప్రాంతమునందు వాయుభారము విశిష్టముగ నున్నది. వంగదేశ ప్రాంతమునందు వాయుభారము, యితర ప్రాంతముల యందు పడమటిదిక్కుగాను గాలి వీచుచున్నది. మన ద్వీప ద్వీపమునను నుత్తరములోను, మద్రాసు ద్వీపమునను, మలబారులో తక్కువ, తక్కువ ప్రాంతములందు సాధారణముగ శీతోష్ణ నిర్మాణము హెచ్చినది. వాన కురిసి నందువల్ల అన్నిటి పంటి శీతోష్ణ నిర్మాణము గలిగియున్నది. దివారాత్రములందు మామూలుకంటె తేలికమై హెచ్చుచు జూపుచున్నది. మలబారులోన సింహళములోను నుండుకొండ ప్రాంతములందు దప్ప నితర ప్రాంతములందు తేలికమై కురియుచున్నది. దక్షిణదేశముయొక్కయు దత్తమండలము యొక్కయు కొన్ని భాగములందు దప్ప అన్నిచోటను యుండును. ఆ కారణము వల్లనే కష్టపడివున్నది. పశ్చిమ ప్రాంతమునందు కష్టము కొద్దిగ కురిసింది. కల్లికోటలో 12-3 అను కొద్దిగా 12-18 అను కష్టము కురిసింది.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్రభూభాగమునను, రాజము హిందూ ద్వారము:— ఈసమాజ సాధారణసంఘసభ శ్రీమదుగాయ పుస్తకభాండాగాగ మందిరమున తే 1 ని ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సమావేశమైంది. ఈసభకు మహారాజ శ్రీ తేజోమూర్తి శివరామయ్యగారిగారివాది పత్యము వహించిరి. సామాజికావ్యయ నిర్వహించుట కీడున సభ్యులు కాగ్రానిగ్రామక సంఘసభ్యులుగనిమించుచుండిరి.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సమాజము

(సభ్యత్వోత్సవము)

సర్. సి. శంకర నాయుగారి యగ్రాసనాధిపత్యము నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సమాజము యొక్క సంవత్సరోత్సవము మహాభాగా గావించబడియెను. శ్రీతత్వము కందలకొలది హోలలో కిటకిట లాడుచుండిరి. విజయచేసిన మహిమలలో ఉత్తమ వ్యాయాసాశ్రయము గౌ. సమావేశయ్యగారు గౌ. తాయాగారు న, వాదియగారు న, రావు సాహెబు రామానుజము చెట్టిగారు న, మున్నగు వారు గలరు. సమాజ సభ్యులు గౌ. సర్. సి. శంకర నాయుగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున వహించిరి. సర్. వాయుగారు హోలలోనికి చేరిన సమయమున సభాసభ్యులు చుట్టును నుండి మిట్టెదానండి సమాజసభాసభ్యులు, నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సభ్యులు, సభ్యులకు ఖానుస (హోదా) జనకీర్తనలు వాదిరి. తదంతరము సభ్యులకు మించు, రావు సాహెబు రామానుజము చెట్టిగారు వాదిరి. కాను మానుతముగ నిచ్చుచుండు రూ. 200 విరాళమును సర్. శంకర నాయుగారు సభాసభ్యులకు చెల్లించుచు, శ్రీమత గామానుజము చెట్టిగారి యజ్ఞయయా వ్యాజ్యమును సంగడించిరి.

చున్నాడు. నర నాగరికులగు ఆమెరికనులు మున్నగు వారి సమస్యను నెట్లు సాధించిరో, యటులనే మన సంఘమును సాధించగలదనుమాట స్థిరము. కానుకలమును నశించినది, యంత్రసాహాయ్య చలనశలము. హిందూత్వము వదలబడలేనిది. ముత్తమవృత్తు లభిస్తున్నది. మహాభాగ్యులు లంకలును నిట్లే సంఘమును సంస్కరించుకొనిరి. వారు సభ్యులగు ముఖ్యసాధనముగ నుపయోగించిరి విద్యయే సకలభాగ్యులకు మూలసాధనము. ఈ సమాజమునను నిమ్మజాతి జులకు విద్య గరవుటయందు శ్రేయ ప్రముఖములు ప్రశంసనీయులు. జన సాహస్య మింకను నిమ్మజాత్యుద్ధరణ కావ్యమును మహాగ్రహించియు కానిపడు. ఇట్టి సభల సమకాలినులో ప్రజావ్యాధియను నిట్టి కురసరము లాన్నియును కీడునకున్నది. ఈ సమయములందు మే చేయు పాటలు ప్రస్తుతావధునకు గురైన, హిందూజాతి భౌతికము తమ మహాభాగ్యులకును పరిణమించుటకు ప్రయత్నింపుడని శ్రీమత జీవరజవానుగారు ప్రేక్షకుల కం దటికిని నేపించిరి. తరువాత గతసంవత్సరపు కార్యక్రమానికి కను వధవారందరు ఏకగ్రీవముగ నామోదింప, సమాజక్షేమమున హెచ్చు. బాల్యవృద్ధి గారు సమాజమును ఆరంభకముండియు అభ్యుదయముండి కార్యనిర్వహణమును భరించి శ్రీ సర్. శంకర నాయుగారు గురైన కాగ్రాసనాధిపత్యము సభ్యులకు నేరుమండిన తన పెంపుకు విద్య గలదు నీ సమాజము యొక్క యభివృద్ధి మునుమునుగనియు, వారినిగలదు నొన రించిన ఆర్థ్య సహాయము తమ కందములందు నుండిరి.

విషయము క్రమణిక.

బాగాకొడుంబ	2
సహకారము, కలియుగచరిత్ర	8
తెలలివాడ్రయ, విశాఖపట్టణము వాడ్రయ	11
శుభకాలికాభిప్రాయములు, ఆంధ్రదేశమున గ్రామము	4
సాంకేతికోశము, న్యాయసాంకేతి	13
వాతావరణశాస్త్రము, నిమ్మజాత్యుద్ధరణము	5
ప్రధానవ్యాసములు—	
నిమ్మజాత్యుద్ధరణము	6
విశేష సంగ్రహము.	
రష్యా సాహిత్యము లాడుదుబాట్టిగారి సోత్సాహము	7-8
న్యాయము, రష్యావారు వైద్యవ్యాధులు	9
ప్రాప్త్యము చేసిగలదు.	9
దేశీయ తింతివాడ్రయ	9-10
సాంకేతివాడ్రయ	11
ఇంగ్లీషు తింతివాడ్రయ	12-123-123
సాంకేతివాడ్రయ, వ్యాధివాడ్రయ	...
ఒకచిత్రకథ	13
జాబులు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఆగస్టు 7 వ తేదీ

శనివారము

నిమ్మజాత్యుద్ధరణము.

మన సాంఘిక సమస్యలలో నిప్పటికి మిక్కిలి తక్కువ గమనింపబడియున్నది నిమ్మజాత్యుద్ధరణము. తక్కిన సమస్యలను మనము కార్యక్రమము చేయినామని దీని యర్థము కాదు. వానిని గురించి సభలలో నేమి, సమావేశములలో నేమి, పత్రికలలో నేమి, కరకత్తెలలో నేమి విపులముగా చర్చలైన చేయుచున్నాము. నిమ్మజాత్యుద్ధరణ విషయమంత మాత్రమునవివరణలోనికి రాలేదు కాని యీ సమస్య యొకరిని మనసంఘమునకు ప్రశ్నగణ్యముగా నాలోచించవలసిన దనుటకు మాత్రము సందేహములేదు. దీని తీర్మానము మీదనే మనయొక్క నైతికబలమున్న నూధార కడియున్నది మనదేశమునకు ప్రజలలో నైదవన తు నిమ్మజాతు లనబడునా గుర్తారు. వారిలో ననేకులు మనయొక్కటికి వచ్చుటకు గూడ నున్నవారైనవారిని నేమి విశేషసంఖ్యకుల నమ్మకమును యున్నది. నవీన విద్యాప్రభావమున విజ్ఞానముగలిగియున్నట్టి కపటితాభిప్రాయములు గలవారు కొందరున్నారు. ఆవిష్కరణలు అనుచికి నాలవాలమై యుండుచేత నిట్టి విభేదము డవలసివచ్చినది వాస్తవము. ఇట్టివాదములతో మనస్సాక్షిని చుట్టకొనుటవలన నెవ్వరికిని శుభముకలుగజాలదు "హైదరాబాద్ చక్కగా భుజింపకు, తిన్నగా వస్త్రముల ధరింపకు, స్త్రీముగా వాడలనుంచు. అందుచేత స్వచ్ఛమయముగలవారయి మాతో పోటీపచ్చి మాజీవపు కీరువులను నాదికొనుచున్నారు. అందువలన వారిని తక్కువదగ్గా వారుగ జూచి మాదేశములోనికి రానిచ్చువారము కాజాలకున్నాము" అని కనజావారిని నెప్పుడు మహాప్రదేశముతో క తస్యము నెత్తి వారియ మానుషత్వమును ఖండింపదొరకొను మానవరవర్కులు తమ యామానుషత్వము నెట్లుమరచుచున్నారో తెలియరాదు. నిన్నటిదినము సక. శాకరనాయకుగారు సూచించినరీతిని వేలకొలది మైల్లదూరము పోయి యనిచేసి మానవసాధరత్వమునకును మానవ స్వాతంత్ర్యమునకును న్యాయముగలవారు నై జర్మనుభుజాలగర్వము నెట్లు గాంప నున్నారో యంతరికంతును నెక్కువగా

మనదేశమున నూర్లకొలది సంవత్సరములుగ పేరి యుండు నన్యాయమును మానవ స్వాతంత్ర్య నిరోధకమును నగు నీ నిమ్మజాతిభావముపై డంజెల్లి దానిని భంజించినైవ నలసి యున్నాము ఎంతకాలము మనము మనలోని యెదవభాగమును భేదబుద్ధికో జూచు చుండుమో, ఎంతకాలము మనము వానిని నణచిపెట్టి మనతో సమానముగ జేసినము. కు నర్హతను చెల్లిపెట్టునీటికి రానియ కుండుమో, ఎంతకాలము మన రక్తములోని రక్తమునే మనకంటె తక్కువదానిగా పరిగణించు చుండుమో అంతకాలమును మనము నాగరక ప్రపంచమునకు జేరినవాము కాజాలము. అత కాలము మనము ఇతరరాష్ట్రములలో నితరప్రజలతో, నితరజాతులతో సమానత్వమును కోరుటకు తగియుండదు. ఒకవేళ కోరుచుండుమేని అది యెల్లప్పుడును కిత్తకోకిలగా నుండ మానదు. ఆకోకిల సఫలము చేసికొనుటకు మన కేమాత్రమును నైతికబల ముండబోదు. నైతికబలములేని బ్రతుకు వ్యక్తికే నెట్టులో, జాతికిని నెట్టులే నెట్టులో యోజరము. ఒక్కనైతికబలమే గాదు. ఈనిమ్మ జాతుల సమస్యచే నితరబలములును క్షీణించుచున్నవి. క్షీణించగలవు ఎప్పుడో ఇరువదియవ శతాబ్దమున మనలో కొందరము మనమును మజాతులను విట్టిగొను ముక్కుమూసికొని క్రిందివారి నెత్తము గా జాతు మో అప్పుడే ఆ జాతులను వశము చేసికొను వారు రంగముపై పొడకట్టకపోరు. ఇప్పుటికి పొడగట్టివారు. మిషనరీసంఘము లెంతో మన నిమ్మ జాతులకై పనిచేయుచున్నారు. కొన్నిప్రాంతములలో నిమ్మజాతులు సులభముగా మహమ్మదీయులగు చున్నారు ఈవిధముగా నైన వారు బాగుపడుటకు మేము సంతోషించుచున్నాము. కాని మన ప్రావ్యద్భక్తికిమాత్రము మనము వగవక తప్పుదు ఇతరులు వివిధముగు దుర్భిప్రాయమును మన నిమ్మజాతులకు మనయెడల కలిగి పడున్నను బాగుపడిన నిమ్మజాతి ప్రజలెట్లును బాగుచేసి, వాతరులనట గ్రహించివచ్చు తాము చేరికొలుచుచుండినను శమకెంతటి హేయముగ పని చెప్పినను దీక్షించినను తమమేలునుగురించి యాపత్తయై తమసోదరులు హిందవులు పాటుపడలేదని యెరింగింకప్పుడు వాకిహిందవు యెడల అందులో హిందువులలోని విద్యాభిరుచులగు తెగలయెడల నైరభావమున్నచినుననుటకు సుదియును పడవల సినప లేదు దానిలన మనరాష్ట్రాభివృద్ధికి, గాన దేశాభివృద్ధికి, మనరాజకీయాభివృద్ధికి, అదియిదియన నేని మనజీవనమునకు మహిష్టము కలుగుననినేరె ప్రాయశక్కులేదు. ఇరువదియవ శతాబ్దమునందు సస్యస్వాతంత్ర్యములను సుపాది ప గోరుచుండు ప్రాంతవ సోదరుల కింతకంటెను విషయములనగుచ్చిచేసిన వసూముకానరాదు. మన జనభివృద్ధిని యెరవరంతును మనతో సమానముగా నెంచి సాధ్యమైనంత త్వరతో మనలో ముఖ్యముగా హిందువులగు వారము వానిని పైకెత్తి ప్రాంతవ భూములో జాతీయైత్యమును నిలువలెనైనను నిలువలెను, లేకవారి సానుభూతిని పోనాడుకొని జాత్యైకమును జెడుపకొని జాతిలోని బలతమ భాగమును వ్యతిరేకముగాకున్న నుదాసీనపరమైన నొనర్చి అభివృద్ధి కాక సమును జూచుచునైన నుండవలెను. మొదటికడు ముగానే బుద్ధికుంతు లొకకొందరు పరిశ్రమసేను నారంభించినారనుట శుభసూచకముగా నున్నది. బహుకాలముగా పశ్చిమతీరమున పనిజరుగుచునే యున్నది. ఆరేడు సంవత్సరములుగా మద్రాసున పని యారంభమయి, యందు సంవత్సరములు

స్వతంత్రముగా మద్రాసు నిమ్మజాతులను పనిచేసియున్నది. నిమ్మజాతుల నాయకుగారు ప్రాంతమును పనిచేసిన సంవత్సరమున చెప్పినట్లు ఈసంఘము నీరాజభాగమును పని వ్యాపించినది. ముగా మన యాంధ్రనుండలగులలో ధారకులు పొడనూపినారు. రాజమండ్రి వారు, బాదరు, విశాఖపట్టణము స్థానములలో నిమ్మజాతులకువిద్యా శోలాదికము, తేర్పడినది. కాని ఇదియన్నియును ప్రత్యేకము ప్రత్యేకముగా సన్నిహిత సంబంధము లేకవిగా సాగుచున్నవి. జరిగినవనియు విశేషము కలదని చెప్పుకొనుటకు వీలులేదు. నిన్నటిసభలో జరుగవలసిన మద్రాసు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘపు రిపోర్టును జట్టిచూచినచో నీసమస్య క్రికకు నెంతయుత్సాహము తక్కువగా నున్నదో తేలుడగలదు. సంఘమునా రైదుపాతశాలలను నడపుచున్నారు అందలో రెండు రాతిపాతశాలలు. అన్నిటిలోను 204 గురు విద్యార్థులు న్నారు. వీరిలోనూటికి పదుగురు నిమ్మజాతులు కావారు ఈ విద్యాలయములను నడపుటకు 10 గురు పాధ్యాయులు మాత్రమున్నారు. విద్యాలయములకునునైన సెలవురు 1303-3-7లు. ఈయంకెలను విషయకులను బట్టిచూడ విద్యావ్యాపనకు ఇంతపెద్దనగరములోని సంఘము విమనవత్సరములలో చేయగలిగినపని యె త స్వల్పముగా నుండవచ్చును. స్వల్పముగు చున్నది కార్యనిర్వాహకు లేమి చేయగలరు? విద్యాలయము లునుచుటకు వారి కింట్లు గట్టుట కయిన మార్గము లేదు. కడచిన సంవత్సర మీ మాత్రమునకే క వరరామానుజము శ్రేష్ఠిగారు రు 20 లు ప్రత్యేకవిరాళ మిచ్చియుండని యెడల సంఘపుర్వలయినను తీ యుండ జాలవట. సంఘమునకు కడచినసంవత్సరము వచ్చిన యాదాయమంతయు రు 1246 7-1 లు. ద్రవ్యలోప మొక్కటియేకాక విద్యాశాఖాధికారుల నిర్బంధములును కొంతవరకు అభివృద్ధిని తగ్గించుటకు తోడగుచున్నట్లు సూచనలన్నవి. ఈవిద్యాలయములు మాత్రమేకాక మద్రాసు సంఘమువారి పక్షమున స్వామి బ్రహ్మసందచునువా రుసన్యాసకులుగా పనిచేసి నిమ్మజాతుల కనేకవిషయములను బోధించినారు. ఈస్వాములవారితోగూడ కొందరు విద్యార్థులును పరిశ్రమచేసి రని వినుటకు సంతోషించుచున్నాము. ఇంత చెప్పినను మద్రాసు సంఘపు పని బహుస్వల్పమునట విశదము. ప్రత్యేకముగా పనిచేయు నితరస్థానముల చరిత్రయు నిట్లులే యుండగలదు. ఏమియు లేకుండుటకొక అపరాధతంత్రులొ కొందరైనను కొంతవరకైనను కార్యమును సాగించుచుండుట మిక్కిలి శ్లాఘనీయము. వారికి ప్రత్యుపకృతిచేయుట కాంధ్రదేశము ఈ కార్యము బలవత్తరముగలకు మార్గములు వెతకవలసియున్నది. నిమ్మజాతులుండుట సంఘమునకు కళంక మని హృదయపరితాపమును తీక్షణముగా నంది నడుము బిగించి నిలువవలసియున్నది.

న్యాయవిద్యాకల్పమునకు జదువువారు మూడు సంవత్సరములు జరుపవలసినదని మన విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్ణయించుట చదువరు లీవరకే యెరుగుదురు. ఆనిర్ణయమును మనసాధిక ప్రభుత్వమువా రాలోచించి యంగీకరించినారు. ఈ సంవత్సరమునుండి బి. ఎల్ లు కాదలంచినవారు మూడుసంవత్సరములు చదువవలసినవారైనారు. కాలము, వ్యయముల సంగతి యటుండ నిదివరకు రెండుపరీక్షలతో నెడలిపోవు వారిక్కుం మూడుపరీక్ష లియ్యవలసిన వా గగుచున్నారు.

సంగమము

వైలాయిడుజారిగారి స్తోత్ర హోవనానము.

ప్రాంసు వాకి నాకా దీపనము.

రుమ్మావారు సైన్యనామమును ప్రాప్తముచేసెనుట.

ఇంగ్లండు

లాయుడు జారిగారి ప్రసంగము.

లండను ఆగష్టు 6:—పాంగారునందు పరిశీలించి
 పరిశీలనకును పునఃపరిశీలనకును లాయుడు జారిగారి
 ముగు నీ యుద్ధమునకు పరిశీలనగూర్చి నాకావంతయు
 సందేహములేదు ప్రాగ్గతము బాడెమున్న దుక్కలముల
 జూచి కొంచె మాద్రుగానున్నది. అంతిమగాని భయము
 నొందలేదు. ఈ దుష్కారావరణమున దొక మెరుపుతీగె
 కావనగునున్నది. అది యేదన రుమ్మావారు దొక గొప్ప జాతి
 యమునా కట్టెలగుదురనటయే. తాము ప్రయోగించుచు
 దిన ఫిరంగి బెబ్బలన్నియు రుమ్మావారి నుత్తల నిందనకు బం
 ధించుమున్న గొలుసుల విడతేయుచున్నవి. శత్రువులు గ్రహింప
 లేకయున్నారు. వారాకు వెతుకండి రుమ్మావారు తమ్ముటి
 కొనియున్న యీ బురదను దుడిపి వైచుకొనుచున్నాడు. బల
 వంతులగువారు నూతనోద్దేశముతోడను, ధైర్యముతోడను, తమ
 దేశమును నూతనముగ నొనరించుటకై బయలుదేరుచున్నారు.
 తమపూర్వులు ప్రాప్తవారల కట్టి యుపకారమును
 గావించి రో నట్టి మేలు నిష్పన్ను ప్రాప్తి వా
 రును ఆస్తియావారును గలవీ రుమ్మావారికి గావింపుచున్నా
 రు. వీరు కమ్ము శిలలము నాయుధమును తామే తయారు
 చేసికొనుచున్నారు. వీరు రుమ్మావారికి స్వచ్ఛకోసంబున్నా
 రు. కావున వీరు జాగ్రత్త నుండుట మంచిది ఈ యుద్ధము
 యొక్క సమాప్తినిగూర్చి నాకేమియు భయములేదు. మన
 యావచ్చికి నడయోగించి బ్రహ్మము చేయవలెనని ఆ రో
 జాన కారోజులు సుప్తమగుచున్నది.

జర్మనులోని విరిషాఖమునీలు

లండను ఆగష్టు 6:—విరిషాఖమునీలు సులమునకు
 వారి ఇంగ్లీషువారికి కృతజ్ఞతలనుగ జేయుచున్నట్లు 50
 రో 6 శేక్కులుగాని బండి. ఆయుధపాణుడగు కావలి
 వార తీర నిట్లుకట్టి కట్టించివో వారు వైబిడి హత్య
 గావించియుండురు. అని జర్మనీకండి తెల్లనవచ్చిన ఆమె
 రికా దేశీయులు తెప్పయన్నారు.

బొక్కాక రీక్షలో మన విశ్వవిద్యాలయమువారి
 కఠినపద్ధతుల గొబడి యొందరో పరాశతులగుచుండు
 ట లోకమునకు వేసవికాలపు మధ్యాహ్నపు
 అండువలె సువ్యక్తముయి యున్నది. రెండుపుటము
 లకు బదులు మూడుపుటములగుటచేత నిష్పటి
 యొక యొక యో శోషింపగలదు. న్యాయ
 వాదు లొకవైపువారును సహాయోటియుండు
 టచేత శోషవలన నష్టములేవని హృదయతృప్తికి
 నొప్పుకొననను మన విద్యార్థి కారు లే ముందునకు
 గొని తెచ్చియుండు మరయొక దృష్టిపథమునుండి
 యీ మూడుసంవత్సరముల దుగవస్థనుర్భవ మని
 వివేకవంతులు స్థలమునకుతప్పగు ఇప్పటి విద్యా
 శాస్త్రాధికారులవలె నున పరీక్షలయొత్తికి తగ్గింపక
 పోవుట విద్యాభివృద్ధికి మహానష్టదాయకము.
 ఈసూత్రమును న్యాయావట్టపరీక్షకు మూడు
 ద్వారము లేర్పరచునట్లు మావిద్యావైద్యులు
 జ్ఞాపకముంచుకొనలేదో తెలియరానున్నది. మూడు
 సంవత్సరముల యభ్యసనకాలమైనను పరీక్షలు
 రెండే చేసిన నేమిష్టము కలిగి యుండునో మాకు
 గోచరింపలేదు ఈవిషయమునైన మరల నాలో
 చించి మావిశ్వ విద్యాలయము వారును
 మాప్రభుత్వమువారును విద్యార్థులకు పరీక్షలచే
 ననివార్యముగా వైబలముచు బాల్సజరానపురు
 కొంతకుకొంత తొలగించి పుణ్యము కట్టికొనురు
 గాక యని కోరుచున్నాము.

కావలి ప్రాసర్ల యధికారుల గౌరవించుట.

లండను ఆగష్టు 6:—కావలి ప్రాసర్ల యధికారుల
 లండను కెటెటందు కావలి ప్రాసర్ల వావితులకు యధికారు
 లకును బహుమతి లిచ్చుట ప్రకటించెను. కె. హెచ్.
 హెల్స్, జి. ట్రూబీ, హెచ్. యెడ్వర్డుసు, కమాండరు ఇ
 గుట్రాయ్ లె. క. యఫ్. మెయిక్, హెచ్. యఫ్, బి. ప్రియ
 యస్. బేకర్, బి. యింజనీయరు యి. ఆర్. బిల్క్, డబ్ల్యు.
 రో, ఇ. డిక్సన్ వీరరు డిస్టింగ్విషుబీరు ఆర్డరుచ్చిరి. ఏ
 మిడి డి. కె. క్రాసులుకు 84 పతకములును నియబడెను ఈ
 కావలి ప్రాసర్ల వారు ముఖ్యముగా శీతకాలమునందు వారా
 వరణము బహుశోచనీయుడు నున్నపుడు కడుగట్టములకొర్చి
 తమకార్యమును నెరవేర్చించి నాకాదగ వారుకు వీర గూర్చి
 పుకారించెను. వీరిలో నావికులును నావిక్కులును చాల
 మంది ఉన్నవైరి. వీరల మందుగనులవలన అంతర్జాతీయల
 నను నిరంతరము ఉపద్రోహమున లోనగుచుండి. తెల్లియం
 లో నొకఫిరంగిని బ్రయోగించుచో గనబరచిన 'సైన్స్' ఎనక్
 లె. కె. హెచ్. డి. ఎడ్వర్డుసు గారికి లె. వి. టోనర్ గారికి
 డి. కె. ఆర్డరును, క్రాసుకు ఇచ్చిరి. తెల్లియం గో ఫిరంగి
 వైదధికారులు గలిగియుండగా శత్రువులు ఫిరంగులను గురిగా
 హెయ్యగును బ్రయోగించుచున్నను తలలబడుచుండి యొక
 గృహములోనుండి మందుగుండునామను బయటికి దెచ్చిం
 చులకై నలు లె. ఎ. కాన్స్టాంట్ గానునిచ్చిరి

పూర్వము పార్లమెంటు సభికుడుగనున్న జర్మనీవారి వేగులవాడు.

లండను ఆగష్టు 6:—తాను యుద్ధము పొనగించి గా
 యులు లండనులో నన్నపుడు జర్మనీవారి తరపున వేగులవా
 డగునండి పనిచేసెనని కాక్ 12 తేదీ న్యాయాధ్యక్షుల వగర
 మన బ్రిటిషిలింక ననుకరకు ప్రకటించెను. ఈతడు పూర్వము
 కామన్సు సభలో సభికుడుగ నుండువాడు. ఈతనిని ఆరెస్టు
 చేసిరి ఈతనిని, విచారణకు బంపుచు ఇంగ్లీషువారు గోర
 నున్నారు.

నౌకాముట్టడి.

కోస్టెల్లో మంచుట

లండను ఆగష్టు 6:—కోస్టెల్లో ఆను బ్రిటిషువారియో
 డను ముందికేసిరి ఒకడు మునిగిపోయెను. మరియొకడు గని
 పించుటలేదు

లివర్పూల్ స్ట్రీటురు ముంచుట.

పోర్టియా ఆను లివర్పూల్ స్ట్రీటురు ముందికేసిరి
 14 రు సురక్షితముగ నున్నారు

నౌకాదళమువారి ప్రకటన.

ఆగష్టు 4 తేదీతో సంత్సరపు వారమునందు 6 వర్తక
 పుట్రోడలను 10 చేపలపడలను ముందికేసిరి నాకాదళము
 వారు ప్రకటించిరి.

కెరెన్సిన్లోనే వాడవలయును.

లండను ఆగష్టు 6:—బంగారు వాణెము క్షుప్తముగ
 వాడుకయు వీలైన ఆస్తియెవలను కెరెన్సిన్లో నడయోగిం
 చుట ఆశక్తికలది వాస్తవంబున వారు తెలిసిరి ఇట్లుచేయు
 టవలన బంగారు సూర్యులగుటకు నిబంధన ఆరుక. బ్యాంకు
 లలోను, పాస్టాక్షులలోను తమం కారముచ్చి, కోట్లలపుచ్చు
 కొని వాటి నే వాడుకవలసింది ప్రజలను కోరుచున్నారు.

మరొకము.

లండను ఆగష్టు 6:—అండ్లెస్టా మార్కెట్ మార్కెట్ ను
 నకలగ్రంథకామిని ఇంగ్లీషువారి చేరియున్నది.

ప్రాసర్లు

జర్మనీవారినిపు సైనికులుఫలితములేచుట్టునులు
 లండను ఆగష్టు 6:—అంగ్లోలో జర్మనీక్రావ ప్రెస్
 గారు తమ యొక్క సైనికులను లాభియతేవడ ఉపయో

గించుచుండెను. ఇచ్చట భయంకరమైన యుద్ధము జరిగినది. వివ
 వాముపులక, అగ్నిప్రావకములను జర్మను బుపయోగించిరి.
 ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులవలన జర్మనీవారికి అధికనష్టము కలిగెను.

పరాసుదేశ పదాతుల సానుభ్యము.

లండను ఆగష్టు 6:—పరాసుదేశ ప్రాంతములకు ఫ్రెంచివారు
 జరుగించిరి. పరాసులు విశేషసానుభ్యమును గనబరచిరి.
 910 మంది జర్మనులు ఖయీయగ గొనబడిరి. ఫ్రెంచివారికా
 బ్బలవైద్యము జర్మనీవారి సముద్రముల మించియున్నది. జర్మ
 నులు ఒకసారి ఎదిరించినప్పుడే వారిలో 60 మందిచనిపోయిరి.
 ఫ్రెంచివారిలో 4 రు మృతినొందిరి. 25 రికి గాయములు
 కలిగెను.

పరాసువారి రిపోర్టు.

లండను ఆగష్టు 6:—పరాసుదేశ ప్రాంతములకు ఫ్రెంచివారు
 పశ్చిమమున ఫిరంగి దళముద్దము కొలదిమాత్రముగ జరిగెను.
 అగ్లోనిలో బాంబులతో ఘోరయుద్ధ మయ్యెను. కెప్టేన్ డికి
 సమాపమం యందు వాన్ జెన్ కొండలమై నడచిన పోరు
 లలో శత్రులొకకర్రయిటిని పట్టుకొనిరి. గాని మేము వారల
 నెదిరించి దానిని తీసుగ తీసికొంటిమి. మేము గుడ్డులు ఆపరి
 మితముగ వేరు జర్మనులకు అధిక సైన్యములు తటస్థించెను.

ఫ్రెంచివారి నౌకాదళము.

లండను ఆగష్టు 6:—పరాసువారి యుద్ధకౌశలకట్టి,
 రెండుకూజర్లు, కొన్ని డిప్టోయర్లు, శత్రువుల ముంగునుల
 తీసివేయు నాకాలుకొన్ని, ఒకవిమానము వీమానున తుత్తరము
 నను, చిన్న ఆశియా సముద్రతీరమునకు ఉన్న సిహెడ్ జెన్,
 స్కేలానోవాలవై ఆగష్టు 6, 4 తేదీలను ఫిరంగుల కాల్చెను.
 కెనెటమహాపురుకు, కొన్ని కొటలను నశింపజేసినది. శత్రు
 జలాంతర్గాములపానమును స్పెరియా ఆనుగ్రామమును ఫ్రెంచి
 వారి క్రూర రొకటి ధ్వంసము కావించెను.

రుమ్మా

రుమ్మావారు సేనాముఖమును తగ్గించుట.

లండను ఆగష్టు 6:—నెట్రోగ్రామ—వైదధికారుల
 యాజ్ఞానుకరణవై విన్ ద్యులామిదను రుమ్మావారు స్థానదర్శి
 నాముఖమును వరలి వారానకర్త నున్న తమస్థానములకు వెడలి
 పోయిరి. వీరు తెల్లనపుడు శత్రువులు వీరినేమియు బాధింప
 లేదు. పోవినట్లున్నప్పుడు జర్మనీవారు నూతన బలముల
 తేల్చికొని మరల వైబుచున్నాడు. ఇచ్చట నిటీవల కొన్ని
 రోజులను డి జగిర పోగాటమునందు జయ మనిశ్చితము.
 నాయుడుఖమునందు కోల్పో, లోంబాల వయపున శత్రువు
 లనేక పర్యామములు గలిసిరి. కాని వెనకకుకొట్టితిమి, ఆస్త్రో
 లెంకా ప్రాంతమునందు రుమ్మావారు తమ నూతన స్థానముల
 వరకు వెనకకు పోయిరి. వెనకకు పోవుచున్నప్పుడు తమ
 వారు బోయచునే యుండిరి. వారాకును ఇవాంగరాజ్ వేతును
 మధ్య మాట్టుకట్టిరద్ద విన్ ద్యులామిదని దాటి జర్మనీవా రా
 గష్టు 2 తేదీ ననేక పర్యామములు ముందునకు వచ్చుటకై
 పయనించిరి. కాని విఫలమయిరి. యుద్ధ క్రమాను కూల్యునగ
 ఇవాంగరాజ్ వద్ద నున్న రుమ్మావారు విన్ ద్యులామిద తెలు
 పలి భాగము నున్న తమ సేనాముఖమును క్రమేణ తగ్గింపు
 చున్నారు. వీరితోను దాని గట్టుననున్న శత్రువులు ఆ
 గష్టు 8 తేదీ భోండ్లతోవాలమధ్య మన సేనాముఖమును
 జొచ్చుటకు ప్రయత్నించిరి. ఇచ్చట జరిగిన యుద్ధ మంతటి
 తీవ్రమగు యుద్ధము మరొకటి ఉండదు. ఫిరంగిగుండెలను గురి
 యుంచుండగా రుమ్మావారిలో మాడవలములవారు పగ
 లంతయు తమకుండుకముల కట్టించిరి. తమవార రాత్రియందు
 ప్రతికారముగావించి దట్టములకు శత్రువులు సంచయములను
 వెనుకకుకొట్టి పాడోలిరి ఆని ప్రకటించబడెను.

ఒక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి కృత్యములు.

అండను ఆగష్టు 6:—పరాసుదేశ ప్రాంతములకు ఫ్రెంచివారు
 వాడగొచ్చిరి. లండను ఆగష్టు 4:—దాల్చెన సముద్రములో,
 నాకా సైన్యము ముందిక ఒక ఆంగ్లజలాంతర్గామినిగూర్చి
 నెట్రోగ్రామలోనున్న విశేషమైయున్న ప్రతికూలు తెలిసెను.
 నీమెనుకును ద్వీపాకమునకు జరుగుచున్న పోరులో వాడుకా
 లో గాన నేలకనుకలముగానుండలేదు. వారి సహాయముగా
 కొంతసేనయొకనాకలోపంపబడెను. ఆనాక నీజలాంతర్గామిముం
 చినది. ఇకముందు శత్రువులు సహాయ సేనలను నౌకలలోపంపుట
 సూచకముయొక శీక, బహుశా నూతనతో పంపుటయో
 జరుగగలదని నానో వెల్లెనానానా యొక్క సాంగ్రమిక
 విమర్శకుడు నూచించెను.

... ..

మొదలగు వంతము
కాని హత్య ముద్రా
ఏలయు ముద్రాయ
ంపెనుగాని అందుకు
యు. జడ్జి గారు
ని కీవిషయ మెరుక

పరుపబడెను.

పంజాబు

పంజాబు దొరతనమునకు నేతీయముహూవనసభకు

సర్. ఎస్. పి. సింహగారి అధ్యక్షునిగ నూచించుట.

లాహోరు ఆగస్టు 6:— కేసుముహూవనసభకు సర్.

ఎస్. పి. సింహగారి అధ్యక్షునిగా నియమించుట మూలభి
(ప్రాయము పంజాబు రాష్ట్రము మహూవనసభకు వా రెక్రగ్రీక
ముగ నూచించిరి

ఫరీదుకోటలో బంధిపోయియు.

లాహోరు ఆగస్టు 16:— మూడు బందిపోటుల వివర
ములను ఫరీదుకోట సంస్థానమువారు వివరించిరి. మొదటివాని
లోయ 14:00 ల వెలగల సాత్తుపోయింది రెండవ దానిలో
హత్య జనపబడింది. ఈ 1000 యి వారింబడెను. మూడవ
దానిలోగూడ హత్యజనపబడెను. ఈ మూడవదానిలోయజ
మానుని యొకదొంగ లంపెను తక్కినవారు య 4000 లసాత్తు
నెత్తుకొనిపోయిరి. ఈ బందిపోటువారుల ఆహ్వాని నిచ్చినవారికి
య 1000 యి వారినిపట్టుకొనినవారికి య 1000 యి బహుమాన
మియ్యండుని అవటమున్న ఆంగ్లదొరతనమువారి రాయబారి
ప్రకటించిరి. ఆట్లు పట్టుకొనబోయి దొంగలచే నెర్రైన చంప
బడుట తటస్థించి చో నట్లు చంప బడిన వారి వారసుకు తన
జీవిత కాలములో భూమినిచ్చి నియ్యబడలేదు.

జరగు బందిపోటు కేసు ఉప్పీర్.

లాహోరు ఆగస్టు 6:— జరుగు బందిపోటు కేసుల
లోని అప్పీల్ కు క్రిందటి వారముతయు ఫిఫ్తు కోర్టులో
నాగ్మమునాది లెహోనీక్షు గారు విచారణచేసిరి 4 అప్పీల్ గా
విచారణ ముగిసింది. రెండు అప్పీలు కోనారమునాను విచారణ
జరుగును తక్కిన అప్పీల్లు 4-11-15 కు చేరీ నుండి విచారింప
బడును. ఇంకను ఉత్తరువులేయును నియ్యబడలేదు.

లాహోరు బిషపు గారు.

లాహోరు ఆగస్టు 6:— లాహోరు బిషపు గారు మెస
పోటియ మాలోనున్న సముదయ సాదాసౌధులకు. ఈ నెల
మధ్యభాగమున లాహోరును విడుదలు.

సర్. ఆరెల్ ప్రెయిరుగారు.

లాహోరు ఆగస్టు 6:— ప్రభుత్వము మధ్య ఆగ్నేయా
పరిశోధనా కార్యముల సభ్యులనుండి ప్రసిద్ధిగాంచిన సర్.
ఆరెల్ ప్రెయిరుగారు ఇంగ్లీషున రాజకమే. కి మాసముల
వరకు పరిశోధక ఉద్యోగమున నుదురు ఈయన పొందిన
శ్రమకు విశ్రాంతి ఆగస్టు. ఆయనకు తెలుపు తీర్మానటకు
పూర్వము ఇంగ్లండుకు ప్రత్యినిధిగా వెళ్ళును. ఈ యన ఇంగ్లీషున
వదలి రె:కుసంకల్పము లయినది.

కొలంబూ

సిల్వోనుగలభా.

కొలంబూ ఆగస్టు 6:— ఈకోజున కాసరిర్యాజుసభా
సమావేశమున శ్రీ గర్వగు గార్లు ఇటీవల సిల్వోనులో సభ
వించిన గలభా ఒక పెద్ద ఘోరము యుండెను నూచించును
దానివిషయమున నీగురప్రకారము వ్యవహరించిరి. “శ్రీ చక్రవర్తి
గారిప్రజలలో ఒక తెగవారు ముయొకరికై కలియబడిరి. అందు
నింతకప్పిపున్న యిద్దరినను ప్రత్యక్షముగ గానము
చున్నది కాంతులగు మహమ్మదీయుల జ్ఞాపకమున నీం గాయలను
ఎదిరించిరి. 28-5-15 తేది కండి ద్వరాత్రి ఆసన్మీకముగ కల
మాను ప్రారంభ మయ్యెను. అప్పటినుండి గంభు కానా కొలం
బూ సముద్రతీరము మతారాలకు అగ్ని జ్వాలలలె ప్రజ్వలించెను.
రీ ప్రగజాలలో అట్లగులు పరిగిసిరి. చెబ్బులకుగా కలియని
4 ప్రగజాలూ. ఉద ఆంధ్రపుర. యారెండును వాటిలో చేరి
నది. జన్నా వాటి కొలాలలో ఆరయండిరి. వీరిని జ్ఞాపము,
నీం గా లుల కంఠ జాతి మై ప్రత్యము లేదు. తత్కా
రణముల నీగు పోసిన జోకయు కలుగజేసికొనలేదు. వైది
వివరింపబడిన రీ ప్రగజాలలోని మహమ్మదీయ సేన గాయలు
అగ్ని విధముల కష్టపరచిరి నవారి యాస్తిని, దోమనాసిరి. ఇం

ద్దము దుకాణములను పాడుచేసిరి. వారి గాయముల నందింప
జేసిరి. కొందరజంపిరి. కొందర మర్యాదవ్రాక్ష్యులగ జేసిరి.
నేరస్తులను శిక్షించుట నిరవధానములగు మహమ్మదీయులు వారు
కోలుపోయిన ఆస్తులకు వారికి ద్రవ్యము నిప్పించుట ఈరెండు
పనులు వెంటనే చేయవలెనని వ్యాఖ్యాత్రుయును, ప్రజా
నెయ్యిగము చెప్పెనున్నది. ఇప్పటి గలభా. కణుటకును,
చేయబడిన ప్రశస్తియుల వివరించును, ఇట్టి అల్లగులు మం
దెప్పుడు కలుగజంకుటకు చేయబడిన చట్టమును శ్రీ గర్వగు
గారు నూచించిరి.

సిన్హా

జైగు రోగము.

సిన్హా ఆగస్టు 6:— పైరకాన ముఠాములు తగ్గుచున్నవి.
81-7-15 నో అక్రమమున వారమున 553 గ్ల్యుకి రోగము
సోకినది; 425 గురు చ పోయిరి. వీరిలో బొంబాయిలోనే
519 గురికి సోకినది 810 మంది చనిపోయిరి. తక్కిన రాష్ట్ర
ములలో చెన్నపురిలో 9 గురు. బేరూగులో 2 గురు సేయుక్త
రాష్ట్రములలో 8 గురు పంజాబులో 15 గురు బాగ్నాలో 48
గురు మైసూరులో 33 గ్ల్యురు చనిపోయిరి.

రాజప్రతినిధిగారికి యుద్ధవార్త.

సిన్హా ఆగస్టు 6:— ఇండియామంత్రిగారు రాజప్రతి
నిధిగారికి ఈ క్రిందిరీతిని తంతివార్తాసంపి :—

రష్యావారు వెనుకకుపోవును.

లాడెను ఆగస్టు 6:— రష్యులకు ఇరాన్ గానాడ్ వా
ర్యాలుండి వెనకకుపోవుమాడిరి. గారి తక్కిన ప్రదేశముల
అట్టి మా జ గ్నాలిలతోప్రయ్యసాహసములతోపోయియుండిరి
బాల్లికు పగజాలలో రిగాబాసు వె ప్రయమసానిది
వై యోద్ధములు ముగి యుటలేదు.

పోషివీరకు తూర్పున 26 మ యి శ్రీ ల లోనున్న
కుపియాజ్ జిల్లా 8-15 తేదీ ని జ ర్మని వారి వైశ్య
ములు చేరవలసి వారుచెప్పిరి. “దొడ్డును వాయవ్యదిశకు 16
మైళ్ళదూరమందున్న బొడ్డు, కొబ్బరికట్టకు 8-9-15 క
శత్రువుల చేరినది ముట్టడించిరి. గారి రష్యాపారిచే నోడింపబడిరి
వాయవ్య దిశకు సుగమసాంపు దిరిగి కొంతవరకు పో
రాడి, వార్యాకు శత్రువులను నన్న క్రొత్త యుద్ధభూమికి
రష్యముల పోయిరి. రామా జ్ఞాపింపబడి ప్రకారము, రష్య
ములబొనినార దార్జిమెరంగముననుండినార్యాకుగోవునున్నగు
తామదివర కాలోదియగొన్న ప్రకారమున్ను చే ముమాడిరి
శత్రువులు వారలపాటంకపరచలేదు. విశ్వలాదివిషయట్లుక
ఇరాన్ గానాడ్ వద్దనున్న తమయ్యములకు ప్రకరణగ రష్యా
వారుతగ్గియచున్నార” ఇరాన్ గానాడ్ వద్దనున్న వాణ్యులకలకు
విశ్వలాదిది దాటిక జర్మనిరష్యములు 2-8-15 తే నియమున్ను
తీరముగ వెళ్ళు సార్లు తాకినవి. గాని లాభము
లేకపోయెను. విశ్వలా బగ్గడములకు మధ్యమున మామూకు
ణాగొన్నట్టి ప్రదేశములకుద బోవచ్చింది గారి భర్త
మహోద్యులై 8-8-15 తేదీని శత్రువుల దా)బాఫ్ సరము
కర్తవ్యము మువైశ్యముల చీపుని ముందుకు పోవుటకు
వెదవైశ్యములతో ముట్టుకనెట్టి గొర్రెల తెమ్మకొల్లగా
ఫోలెను, వాడొవారొడ్డు వెంపూడ శత్రువులెట్టి తత్తుమున
చేసిరి. ఈరంగమున యుద్ధ మిది వ ర తెప్పడెను
గనంత తీ ప్ర మున హిం చె ను. ఈ గో జు నం
దుటకుశత్రువులు ఫింగిగుండ్లను విశేషముగమరిపించి గాని,
వైశ్యములు చలించలేదు. వైశ్యులారందఱుండి శత్రుగోతులలో
దాగి తమ్ముసంరక్షించుకొనిరి. అపారముగ వైశ్యములతో శత్రు
వులు తమ్ము ముట్టంప రష్యులవైపుకు వారల వారవోలిరి.
పగులు ఇట్లోవు గాప్రి జర్మని యావై బడిరి. వెంటనే ఆ
వైపుకు వెళ్ళావెనరై వెనకంజుమిడి.” అని రుష్యావారు
ప్రకటించిరి.

4-8-15 తేదీ సుదమునుండి విశ్వలా బగ్గడముల మధ్య
ముననుండి గవ్యములు ఉత్తరములై వెనకకు వెళ్ళుచుండి
రినియు, అట్టిలగు కర్తవ్యము వైశ్యముల బగ్గడికి తూర్పు
వైపున పోవోవుచున్న వనియు జర్మనివారు ప్రకటించిరి.
వోడిమివోలిన్ స్మిగర్తవండ్ల గూడవైశ్యములనుగరు ముగ మెరి.

ప్రాశ్నరంగము.

అగ్నినిసాప్రెందివారి శత్రువులు రెండుసార్లు వాకిరి
గాని రెండుపర్యాయములు ఓడింప బడిరి. చేరబాంబు
తోన, అట్లబాంబులతోను, ముద్దముకక జరుగుచున్నది.

ఇటలీరంగము.

లెక్కలేనన్ని మట్టములు శత్రువులు జరుపుచున్నారను.
కాని ముఖ్యమైనయంతయు లెక్కములేవు అని తెలియవచ్చినది.

బొల్సుగుగారి ప్రసంగము.

అంగ్ల వా కావశ్యము మిత్రముడలివారికి సముద్రము
నందాధిక్యత గూర్చినదనియు, దీనివైరనే జర్మనియుండి తమ్ము
కాపాడుకొనటకుచే ను కార్యము నాధారపడియున్నదనియు
బొల్సుగుగారిక సమావేశమున చెప్పి బ్రిటిషువారికి సముద్ర
ములపై ప్రభుత్వముయొక్క విలువను స్పష్టికరించిరి.

డాక్టరు వినోదము.

సిన్హా ఆగస్టు 6:— తమ ఆరవనెల తెలుపు కాలము
లో చాలాభాగము నపామసయాములలో గడపుటకు భారత్రి
గము పదవ్యకాలా పాలనాధికారి యగు డాక్టరు వినోదము
గాని శత్రువులచే జపానులను, సయాము రాష్ట్ర
ములలోను, మలయావీధిపములలోను, జలవిహంగముల స్థితిని
ఆయన గమనించి జరూనునను, మలయా ద్వీపములలోను
ఉన్న జతుకస్తుపదవ్యక కాలలలోని జతువులుయున్నగు
వానిగూర్చి రిపోర్టు వారి సేనకు క్లియో విశ్వవిద్యాలయమునా
రీతునకు సమాకూలకుట కంగీకరించి సయాములో బొల్సు
గు ఆం పిలువబడు ను ప్రసిద్ధుడు గు సోవరము నాయన
మాచెనను.

పెరుల స్థితి

సిన్హా ఆగస్టు 6:— 81-8-15 తేదీనో అంధమయ్య
వారమునకు వెరుల తంతివార్తయుట్లు వెల్లడించెను. ఖా.ఫ్
భాస్కర సస్యము ఉన్నతదశకు యున్నది. ఒక పంజాబులో
మూలము బాగులేదు. గాని, ఈ రోజున పంజాబులో వాన
కురియుటచే ఈ పంటలగుర్చి ప్రజ లాతురపడలేదు.

జీతములు మోప్పించుట.

సిన్హా ఆగస్టు 6:— ఇండియా దొరతనమునకు వైశ్య
ములగోనుండు పంపాద్ర జీతములను నిగురగీరి మోప్పి
చిరి. తమకుర పంపాద్రుల కడకును వాగు కట్టువారలకు
నెలకు రి రూపాయలకునును, జీతము చేయువారు మొద
లగు వారికి నెలకు 2 రూపాయలు, సత్తెగోల్లు వారు
నిప్పు నూదువారలకు నె 1 కి 1 రూపాయ.

బర్మా

ప్రయాణింపలకు వసతిగృహము.

రంగూరురేవు పాలకరంగులు వారి తిక్కారము.
రంగూరు ఆగస్టు 7:— ప్రయాణింపలకు వసతి గృహ
మనవరము గానీ దీ విషయమున సభ్యజనపరగురరి రంగూరు
రేవు పాలకరంగులువారు రాష్ట్రము దొరతనము వారికిని
పురపాలక సంఘము వారికిని ప్రాసిరి. ఈజీ మహమ్మదు ఈ
పుత్తి ఇస్కాములుగా పొందిన విశ్రాంతి గృహ పరపాలనకు
రిగాలేదు గాన వారి మే మితిగూనినను. అరిపోర్టుట్లు
వారు తెలుపగా దీనికి విశ్రాంతి గృహము నొంగీకరించలేదు.
వీరతనమువారు స్థలము నిచ్చి రిపాలనము వాతలకే యొసం
గి:వో ఈ గృహము ప్రక్కనే మరి మొక గృహము నేర్పరిచి
రెండిటిని ఒక్కగాపంపాలించెనని వారుతెలిసిరి. ఈ రెండ
వ గృహ నిర్మాణమునందు మే మంగీకరించిమి గాని మా
పాలనమునకున్న భూమిలో నిదివరకు కట్టబడిన గృహము యొ
క్క పరిపాలన మొరెయిత్రమున ప్రృష్టికరముగా లేదు గాన
ఇతరుల పరపాలన క్రిందనుండు పద్ధతి మరయొక గృహమును
మా ఆవిరణలో కట్టుటకు మే మంగీకరింపజాలము. ప్రతిపాలును
గి లక్షలమంది ప్రయాణింపల రంగూరు ప రాక గాకలు చేయు
చున్నారు. ఈ రేవుకు వారకులనే ప్రధానము నానాము
ల భిం చుచున్నది. వారికి పంతు కొనుటకు ను
కూర్చొనుటకు నుండి తిరుటకు ను శి న సభల
ముండలేదు. బొంబాయిలోనివిషయము కగిన ఏర్పాటు
చేయబడినదిగా రంగూరులో ఏమయు జరగలేదు మాత్ర
లకు 2-8 ఇంధన గొప్పనాకి వేరొక ఇల్లుకు కట్టబడలేదు.
వారికనుట తపమాత్రమే సామ్యువుచునాని భోజనాదిసమ
పామములను చేయలేదు. అరిపోర్టుట్లు చెప్పుచు గారు
ప్రాసిరి. దొరతనమువారు పోర్టుట్లువారు ముఖ్యనిపాలిటి
వారును కలిసి ఈవిషయ ములోబంప రలసియున్నది.

బర్మానుండి యొక అమెరికావానిని

బహిష్కరించుట.

రంగూరు, ఆగస్టు 6:— అమెరికానుండి బయలుదేరిన
సిక్కులగోగూడ సి. డబ్బూ. అల్లెల అర అమెరికాదేశపు
యువకుడొకడు దారిలో ననేక రేవులను చూచుకొనుచు
చొకాకును చేరెను. అరగిని (వైయిట్సు) నెంబుమెంట్సుకు
వలస బంపిరి. సిక్కుల నాయకుడగు వాహూగ సిం గును
అల్లెలను చొచ్చుకు - టి బురకంపెనీ యజమానులను వై

కొని తేలునన్నిటిని చూచిరి. వారు వాంకాకునండి బర్మా సయాము సరిహద్దులను కాలిక్యుట వెళ్లిరి. అచట అల్లెలను ఆరెట్టుచేసిరి. ఆరె కవట జబ్బు చేయుట చే దీ ప్రాప్తి కమిషనరుగారు విడుదలచేయగా నాతడు రంగును వైద్యశాలకు వచ్చెను. తరువాత నతడు తనచుగా మోత్యుకు వెట్టుటవలన ననుమానము గలిగి అగి కాగితములను పోషించిరి. అతడచట నుండగినవాడు గాదని నిశ్చయించి అతనికి ప్రవాసము విధించిరి.

సాత్తుణ్ణియనుమిల్లు కంపెనీకివాలా.

తిరునల్వలి ఆగస్టు 7:—ఈకంపెనీవారి సాత్తుకుడు కుట్టిన హెదరాబాదు వాస్తవ్యుల రాజా కిలలామోతీ లాటు బహుమదుగారు పిటిషను వెట్టిగా తిరునల్వలి జిల్లా జడ్జిగారు హెడ్కోర్టుకి పి. ఎం. మీనాక్షి నుండ రము అయ్యకు పి. ఎం. ఎల్. గారిని లిక్విడేటరుగా నియ మించిరి. ఎట్టిచూపుడు దివాను పి. ఎస్. మన్మథము పిల్లగారి అభివేట్టును నాఖుచేయుచు ఈ యుద్యోగ మిక్కురాదని కంపెనీవారు విన్నవించిరి. కాని, జడ్జి గారాజ్ఞాపనమున నన్ను త్రోసివేసి. ఈయన ఈపని చేయుటకు సమర్థుల కంపెనీవారు రాజాకిలలామోతీగారిని 7 లక్షల రూపాయలు పరిహారము రాబట్టుకొనుటకు బాంబాయి హైకోర్టులో దాఖలుచేసిన దానాను నడుపుట కవసరమైన వో ఈయనకు తోడుగా మరియొకరిని గూడ నియమింపవచ్చు నని జడ్జిగారనిరి.

మైసూరులో జర్మనుల నందరిని

నిర్బంధపరచున కంపుట.

తెంగళూరు ఆగస్టు 7:—మైసూరులోని జర్మనుల నందరిని నిర్బంధ పాసమున కంపు విచ యమున దొరతనమువారు పట్టదలతో నాలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇదివరకే వారి రాకపోకలు గమనికలో నున్నవి. వారు వారివారి యుద్యోగ కార్యములను నిర్వహించుట నిలచిపోయినది. తెంగళూరులో నన్న వారిలోగూడ నిర్బంధ యుపాధ్యాయులను తప్ప తక్కినవారందరిని నిర్బంధపాసమున కంపెనీవారి తోచుచున్నది.

ముదానియానాకను టూర్పెటోతోకొట్టుట

లండను ఆగస్టు 6:—మర్మోరాసనుద్రమున మదా నియాతను గొప్పవైకనాక టూర్పెటోతో కొట్టుబడినదని 3-1-1907 వ తేదీన నా కాద కాధికారుల పుక టించిరి. అందలి వివరములు ఏ థాను లో పుకటింప బడినవి. ఈ నాక కేపు దగ్గర నే ముంచుబడి ధ్వంస ము చేయబడినది. టూర్పెటో యుద్ధనాకలు రెండును మరు నాడు తనను బడినవి వాటిలో నొకటి గోర్డెను హానును చేరి మరుగుట విశేష చూచెను.

క్రొత్తమందును కనుగొనుట.

లండను ఆగస్టు 6:—పేస్. గాయములుకుట్టుటలకు. అట్లు కుట్టకుండచేయుటకు ఒకమందు 2 రు ప్రెంచిదేశము లకు కాన్పుజ్జులు క్రొత్త కనిపెట్టిరి ఈమందు కేసియెడల త్వక్కునకు హాకలుగదు. రాక్ ఫెల్లరు ఇన్స్టిట్యూటువారి హాకయునో ప్రెంచిదొరతనమువారు కాంపెనీలో నొక వైద్యశాల నేర్పరచిరి. అచట బహుశ్రద్ధతో కరిగోధము చేయుచున్నారు. ఈమందు చెడినకుండ చాలకాలముండుటకు దీనిలో లెము మోహోలో లైకును బోరికు అసికును చేర్చబడినది. ఇది పులిసిపోకుండ చేయుటకు లెము కాన్పుకేటు చేర్చబడినది. ఈమందు భయంకరమైన గాయములకు వేరు, ఒకవారము దినములలో పిటి భయంకర స్వరూపము మారిపోయినదనియు, ఇట్టిరణ మును ఇవివరకు వాడుచుండెడిమందు లీకులేదనియు, కాన్పు పరిమళువారి యుదుట ప్రాప్తెనగు లాండోగిగారు చెప్పిరి. ఈమందున కేకగలగ వాడినయెడల గాయములు కట్టుకు యునది ఉండుట దుష్కరము.

యుద్ధదినవర్తం అధినివేశములు.

కే.డా.

లండను ఆగస్టు 6:—అన్ని తెలలకు చెందిన క్రైస్త వాలయములలోను పార్శ్వము జరుపబడెను. అట్లావాలాని పార్శ్వమునకు మ్యాక ఆఫ్ కన్నాట గాయను వారిభార్యయు వెట్టిమియా గజకుమారియు దూచెడిరి. సామాన్యపు వార తనమువారికి సహాయముచేయుట విషయమైన తీర్మానములు అన్ని పట్టణముల చేయబడెను.

అప్రేరియ.

మెట్టగ్గు పురమందిరమున నొకసభ చేయ బడెను. తేళ భక్తియుతియులగు ప్రసంగములు చేయ బడెను. (వ్యా దేశపు రాయబారిని సభ్యులందరు ఉత్సాహముగ కొని యాడిరి. పాన్ల మెంటు వారు తమ రాజభక్తి దేలుపును తమ సర్వ మును మాత్ర దేశమునకిచ్చుటకు సిద్ధులమైయుంటిమని చెప్పిరి. తక్కినపార్ల మెంటువారు మామట్టి తీర్మానములనే చేసిరి. ఎల్లవలన బాతియగితములు పాడబడెను. అదిసముయొక్క ప్రాముఖ్యము నుపసద్ధికరించుటకు నిత్యకృత్యము రిమిషముల వరకును ఆపుచేసిరి.

న్యూజీలండు.

న్యూజీలండునుండ్రము వెట్టిటనలో ప్రసంగము లానర్యే. ప్రవలంతయు నుత్సాహము కనపించిరి.

వార్సా సంగతి తెలియవలసి యున్నది.

అలహాబాదు ఆగస్టు 7:—పరుసీనపత్రిక కిటుల తంతి వార్త వచ్చినది లండను ఆగస్టు 6:—వార్సావార్త విశట కందకు నాతుకతో నున్నారు. వారునది కాపాడుటమీద నే ఈ సగర రక్షణ మాధారపడియున్నది. జర్మనలీ నది నిపుడింకొకచోట దాటగలిగిరి.

దేశీయ మహాజనసభాధ్యక్షతకు.

ఆంధ్రీసెంటుమ్యుగారిపేర నూచింపబడుట.

అలహాబాదు ఆగస్టు 7:—సంయుక్త పరగణాల రాష్ట్రీయ మహాజనసభవారు కుక్రవారమువాడు సాయంకాల ము అలహాబాదులో సభచేసి ఆంధ్రీసెంటుకు పేరు నూచిం చిరి. సంధిపరతులను నిధించుటలో ఆధిపత్యములకు గల స్వాతంత్ర్యమును హిందూదేశమునకు గూడ నొసంగ వలెనని కూడ వారు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము క్రి రాజకర్తలి ధి గారికి పంపబడును. మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టమును గూర్చి రా ష్ట్రీయ దొరతనము వారి యొద్దకును బంధక వ్రాతమునుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి యొద్దకును ప్రతినిధి సంఘ ములను పంపుటకు తీర్మానింప బడినది యధాసంకరమే సంస్కరణముల నావరణమున బెట్టుటకు దొరతనమువారిని గోర దలపబడెనో వారిని చచ్చించుట కొకసంఘ మేర్పగుప బడినది.

గౌ. సర్ శంకరనాయరుగారు.

[యుద్ధవర్ధంతిసభయందు నియదలచిన ఉపన్యాససారాంశము.]

ఏ యాదగ్గులుకొరకు ఆంగ్లేయరాజ్యము సంగ్రా మము జరిపుచున్నది, తదాగ్గులుకొరకు, మేము మా హిందూదేశము నిర్మానుష్యముగుభక్యంకము ఆంగ్లేయశత్రుమున పోరు సల్పుచుము. నేను హైందవుడను. నేను హైందవుల పత్తమున నియోగింపబడి హైందవుల సంబోధించి మాటలాడు చున్నాను. ఎంత రక్తస్రావ కారణమయినన, యుద్ధమంత మెండుట కంతకాలనిలంబయినన, యధాంతమువరకు, మేము వెనదీయుమని నిండుబాధ్యతా బుద్ధిలో వాక్రచ్చు చున్నాను. విరోహాభందమందలి రాజ్యత్రయముచే దోచుకొన బడిన పోలండురాజ్య మిప్పుడు నాకన్నులకు వచ్చుచున్నది. ఆనాడు భద్రమయిన పోలండు రాజ్య మి నాడు విరోహాభంద వాస్తవ్యుల న్యాయాన్వయ విచక్షణజ్ఞానమును పేల్చాల్సి స్వాతంత్ర్యము బడెనెకోఆక్. సర్వ ప్రపంచ మునకును, ఆ గ్లేయులకును హైందవ మృదయమున వ్యక్తపర చిన యా యుద్ధ మూలమున నే మన హిందూ దేశము గూడ స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమును గడింప గలదు. ఆ పుడు బాలివైషమ్యములన్నియు సమసి స్వతంత్ర్యక్తి సంఘాతమును మహా సామాన్య మొకటి యేర్పడుటయు, దాని కేంద్రస్థానమును చిటకులంకరింపగల్గు టయు సంభవమును హిందూదేశముచేయు శత్రుపంశారణమునకు జగ్గరి యెడల యేగింపుగాని, ప్రతికారాభివామ గాని కారణములు కావు. శత్రువు లొగదొక్కుటగాని చిన్న బుచ్చుటగాని హిందూదేశముయొక యుద్ధేశముకాదు. స్వా తంత్ర్యము స్వంతంత్ర ప్రితిస్థాపనము న్నగు పార్శిణ సమానములగు సుత్రమాదగ్గులుకొరకు ఆంగ్లేయరాజ్యము పోరుచున్నది; కావున ఆయాదగ్గులనిధింపబడుటకు ఆంగ్లేయ సోదరులలో బాటుహైందవులమగు మేమున బోరుచున్నాము

దు7

సీ. బ్యాచివాహన

సానిమేళంబుల
కన్నెలములొనగ్గు జ్ఞానియొకడు
విభవలవెండ్లిండ్ల కేకోట్టబోధించి
తెయింటిమాటకు నలకదొకడు
పుద్గవివాహములో వృద్ధికాననిగి
యరుగదేడ్లపుడు వెండ్లాడునొకడు
తే.గీ. కటకటా! మీరు సంఘసంస్కర్తలైన
దేశ మేరీతి సంక దుస్సీతికిబాయు
కాన బుధులార లోకవిజ్ఞానులార
పారద్రోలరె యీ దురాచారములను.

సీ. త్రాగివీధుల వెంట జోగియూగురుచోవ
పరులనవ్యవరంబు నెరగరయ్యి?
లైలుస్తేమట రిఫ్రమ్ మెంటు దిననమి
విలువశక్తునటంచు దలపరయ్యి?
చేకాటలకు సగల్ తాకట్టుపెట్టెన
నిల్లాబుదిట్టనం చెరుగరయ్యి?
వరకాతలకు మీరు పరువులెత్తెన స్వంత
కాంతమామేమి కా నెతురయ్యి?
తే.గీ. పిన్నలకు బుద్ధిక బెప్పక పెద్దపెద్ద
దడవులందున్న మీరలే పావురదించి
దడుచుండెన దేశ బు చెడదటయ్య
అపగదరయ్యి కేగ దుర్వ్యసనమున.
సీ. వ్యక్తమా మోక్షమా సంకటంబులెకాని
సానాపాపలపాతు మానరయ్య
యచితరంబా లేక కుచిరంబా గొడ్డు
మాంసభక్షణమింక మానరయ్య
ఆరోగ్యమిచ్చునా అవ్వ మెచ్చునగాని
నైను ప్రాచీలను వదలరయ్య
జనలేవుమా మాన ధననవ్వమేగాని
చేకాటలింక గట్టిపెట్టరయ్య
తే.గీ. జ్ఞానవంతులె కాని పోకడలచోవ
పరులనిండింపగా నేమిఫలముకలదు
కాన బుధులార లోకవిజ్ఞానులార
పారద్రోలరె యీ దురాచారములను.

సీ. రాఘవా యేటేట రామలీ, లాస్త్ర
మావీటచేకాట మాన్పలేక?
శ్రీరంగనాథ ని నేనింతు నేప్రార్థ
మాపు: స్వభిచార మాపలేక?
సోమకేళి: న్ను నీయంబునను గొల్లు
మధుపాన విచ్చోట మాన్పలేక?
కంకటరమణ నిశ్చేదెద నెపుడు
రవ్యంబు లీయూర నాపలేక?
తే.గీ. అనుచు నెందరొ దైవాల నాశ్రయించి
చేడికొని ఫలముగానక: సువుగలిగె
కాన బుధులార లోకవిజ్ఞానులార
పారద్రోలరె యీ దురాచారములను.

విశాఖపట్టణము.

చిరంజీవి

క స్తూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బుగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవరస సుయములందు దొరకుట దుస్తము మాడిపోయినలి కస్తూరి యంతర పదార్థము కీవియును తేర్చబడవు. ఇంతే వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూ రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0. అమృతాంజనముడిపా, మధరాను.

S.

India to be peace terms as will be sub- the Committee. sentation to the Bill and to the ured labour. A to consider the r the war should rment and the

Government of India.

PUNJAB

The Bishop of Lahore. To Visit Mesopotamia.

LAHORE, August 6.

The Bishop of Lahore proposes to visit the troops in Mesopotamia. He will be leaving by the middle of this month.

Punjab Recommends Sir S. P. Sinha's Name.

LAHORE, August 6.

The Punjab Congress Committee unanimously recommended the election of Sir S. P. Sinha for the presidency of the Congress.

Dacoities in Faridpur.

Rewards to Capture the Culprits.

LAHORE, August 6.

The Faridkot Durbar has issued particulars of three dacoities. The first entailed loss of property worth Rs. 14,000; the second included murder of the person robbed of over Rs. 1,000; the third also included a murder charge. The victim, owner of Rs. 4,000, worth of property was killed by one of the dacoits, whilst the rest decamped with the spoil. The Political Agent offers rewards of Rs. 1,000 for information leading to capture, and Rs. 1,000 for the person capturing the dacoits. If the persons attempting capture were killed, his heirs will be free of land revenue for life.

Appeals in Jhang Dacoity Cases.

LAHORE, August 6.

At the Chief Court Justice Lerossignol has been engaged all this week hearing appeals from Special Magistrate's orders in the Jhang dacoities. Four appeals have already concluded. These are known as the Litaif, Kutsaidana, Nikokar and the "Ferry" cases. In all orders have been reserved. The fifth appeal will be heard on Saturday. Mr. Philip Morton, Mr. Fazal Hussain Mr. B. R. Puri Barristers and others are appearing for the appellants, Mr. Broadway appears for the Crown. Further appeals in the Jhang cases commence on 4th October.

BOMBAY.

THE BOMBAY EUROPEAN MURDERS.

Inquest on the Body of Wilkinson. Wife's Evidence.

BOMBAY, August 6.

The inquest on the body of Mr. Wilkinson was held this evening. Mrs. Adelaide Grace Wilkinson identified the body as that of her husband; aged 43. On Thursday evening, she and her daughter and Mr. Crichton went to the Excelsior Theatre. They returned at midnight. Mr. Farrows was sitting in the dining room waiting for them. There was no one else in the room. The children were in bed. After quarter of an hour witness and her daughter retired an hour later. Her husband came home, she thought under the influence of liquor. He woke her up and asked her where she had been. A quarrel ensued the deceased growing very angry and continually alluding to the boarders taking her out. Mr. Crichton then called the deceased into the dining room, and said it was his (Crichton's) fault and not to blame the witness. The deceased said he had no quarrel with Mr. Crichton, but blamed his wife. The deceased then came back to the bed-room and took something from the bed. He held his hands behind his back. The deceased then went into the dining room, and said "I am ready to fight now." Just afterwards witness heard two shots in rapid succession. Witness ran out and saw Crichton and Farrows lying on the floor bleeding. Then her husband chased her revolver in hand. Her little boy was directing her which way to run to avoid her husband. Suddenly the deceased put the revolver to his head and shot himself. She remembered no more. She went downstairs where the neighbours kept her and would not let her return. Her husband was a very hot tempered man when under the influence of drink, and had often threatened her and ill-treated her. There was a quarrel everyday and he was under the influence of liquor every night. For a month every day he made foul accusations against her. Dr. Judah gave evidence as to examining the deceased and the two wounded men immediately after the occurrence. There was no smell of alcohol from the deceased. Dr. Powell, the Police Surgeon, said that bullet entered the deceased's head above the right ear and came out on the other side of the skull. Master Thomas Duke Wilkinson corroborated his mother's evidence. Mr. Willet, a boarder, gave evidence that the deceased had been drinking heavily of late.

A verdict of suicide whilst temporarily insane was returned.

The inquest on the body of Mr. Farrows who died at 2 o'clock to-day will be held to-morrow morning.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 6.

To-day share market kept steady during day. Dadids opened Rs. 531-4 touched Rs 540 but closed at 537-8. Standards improved to 905, Madhavji to 1107-8. Fazuljhai 337-8. Tata iron and steel ordinary 105-4, def 205.

TELEGRAMS.

The Maharani Holkar. Subscribe to War Relief Fund.

BOMBAY, August 6.

H. H. the Maharani Holkar and the Maharani Indirabai Holkar subscribed Rs. 2,000 and Rs. 1,500 respectively to the Women's Branch, of the Bombay Presidency War Relief Fund.

Zoroastrian Theology.

Book Repugnant to the Orthodox.

BOMBAY, August 6.

The Parsi Panchayat Trustees having declined to patronize Dr. Dhallas' book on "Zoroastrian Theology" on the ground that references and views contained in the book were repugnant to the orthodox Parsis the Iranian Association whose members are reformers made representation requesting the Trustees to reconsider their decision and to buy a few copies from the Translation Fund which they are managing. The Trustees have replied that they decline to comply with their request.

L. L. D. Degrees Conferred.

On Two Great Sons of Bombay.

BOMBAY, August 6.

The proposal to confer the Honorary Degree of L. L. D., on Mr. Dadabhai Naoroji and Sir Pherozeshah Mehta were carried to-day by the Senate of the Bombay University with acclamation. The movers of the two resolutions Dr. Mann and Sir Narayan Chandavarkar paid glowing tributes to the work of the two recipients.

The Death of a Bombay Parsi in Persia.

Government Inquiries Promised.

BOMBAY, August 6.

The Trustees of the Parsi Panchayat Funds on behalf of Mr. M. K. Ghandhi (A Parsi) have written to the Bombay Government to ascertain the circumstances of the death of his brother Jamssetji Tejmulji Gandhi aged 38 who died of an accident at the Masjid Suleman in Persia and the news of whose death reached his relatives in Bombay after four months. The Secretary of the Political Department, Bombay, in acknowledging the Trustees' letter informed them that inquiries are being made.

Passengers Bound to England.

BOMBAY, August 7.

Among passengers proceeding home to-morrow by the P. & O. "Khiva" are Justices Beacherft Chamier, Fletcher Tubbali, Hon. Sir Richard Lamb, Hon. Mr. R. E. Enthoven, Mrs. W. L. Graham, wife of the late Captain Graham, and Lady Carnduff.

Temporary Commission in the I. M. S.

BOMBAY, August 7.

Dr. Aaron Joseph, M. B., B. Sc., son of Dr. Joseph Benjamin of Ahmedabad and Dr. Kasibhoy Amin, health Officer, Ahmedabad Municipality, have been offered and accepted temporary commission in the Indian Medical Service.

CEYLON.

THE CEYLON RIOTS.

The Governor Deplores the Calamity.

Moslem Victims to be Compensated.

COLOMBO, August 6.

At to-day's meeting of the Ceylon Legislative Council the Governor made a lengthy reference to the recent Ceylon riots which he described as a great calamity and said:—"The essential fact which nothing can obscure is that one section of His Majesty's subjects attacked another. The assailants were the Buddhists and Singhalese, the victims were peaceable Muslims. The attack began suddenly at Kandy on the night of May 28th. Like wild fire it spread to Rambukhana, thence through Colombo down to the coast to Matara. The rioting ranged over five provinces, the four honourable exceptions being Uva and Anuradhapura, and of course the two Tamil provinces Jaffna and Batticaloa, whose inhabitants have no community of race or creed with the Buddhist or Singhalese. What has befallen the Muslims at the Singhalese hands in the five provinces is that their property has been looted, their houses and shops wrecked, and they have themselves been wounded, outraged and murdered". Proceeding His Excellency mentioned that the punishment of the guilty and the compensation of the sufferers was the immediate step which would be carried out for the full vindication of law and order and for righting the wrongs suffered by the Muslims. His Excellency next detailed the measures taken in dealing with the disturbance and referred to the legislative measures taken to prevent disturbances in future.

SOUTH INDIA.

The South Indian Mill's Co.

Official Liquidator Appointed.

TINNEVELLY, August 7.

On the application of Raja Shival Motilal Bahadur of Hyderabad, the mortgagee of the South Indian Mills Company, Limited, the District Judge of Tinnevely, appointed Mr. T. M. Meenakshi Sundaram Iyer, B. A., B. L., High Court Vakil, as the official liquidator. Objection was taken to the appointment by a petition for review on behalf of the Company supported by an affidavit of Mr. T. S. Shunmugam Pillai, Dewan of Ettiyapuram. The District Judge heard the review petition yesterday and dismissed the same and confirmed the appointment. The Judge observed in his order that Mr. Meenakshi Sundaram Iyer's appoint-

TELEGRAMS.

ment had been agreed, that he was quite competent to do the work required of him and that the objections put forward had no force and added that if necessary an additional liquidator might be appointed later on to carry on the suit instituted by the Company in the Bombay High Court against Raja Shival Motilal Bahadur to recover 7 lakhs of Rupees as damages.

Germans in Mysore.

All to be Interned.

BANGALORE, August 6.

It is understood that the internment of all Germans in the Mysore State is seriously under consideration. Already they are under strict control as to their movement in and outside the state. They have ceased practically to act in their official capacities. It is also possible that the Germans in the Civil and Military station will also be interned except probably a couple of women teachers.

The Flags Fete.

Bonnie Ladies Doing Roaring Business.

BANGALORE, August 6.

Lady Daly opened to-day at 3.30 P. M. the flag fete at Bowring Institute. A very large number of persons European and Indian were present. There were also many Indian ladies. The fete was held under the patronage of the Maharaja of Mysore and Lady Daly. Stalls presided over by bonnie ladies are doing roaring business. Side shows and exhibitions were attracting large crowds. The B. K. V. played a choice selection of music.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A French Bulletin

LONDON, August 7.

PARIS - Germans showed considerable activity to-day being evidently desirous of keeping the French busy in different sections. All German movements were easily repulsed. The Crown Prince's army in Argonne developed more intense hand grenade actions supported by artillery especially last night around hill 213.

The communique adds that Germans even attempted to debouch but were immediately checked by the French fire. The enemy delivered two attacks on the heights on the Meuse but was defeated by grenade and artillery.

కొత్త శాసనములు ఎ. సి. హ్యూము

నాంవత్సరికోత్సవము.

నన్నటి శాసనములు రక్ష గంటలకు "మహాజనసభా" మందిరమున మృతజీవులను ఆంగ్లేయమిత్రులను నగు కీరేశ్వలను ఎ.సి. హ్యూము గారి నాంవత్సరికోత్సవము జరుపబడెను. సభారంభమున ఉపసభాపతియగు నొక యరగంట శాసనము గవహితవత్, మ-రా-శ్రీ, టి. రంగాచార్యుల గారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. క్రమమున సత్వము, ర్తి గారు హ్యూము గారి జీవచరిత్రను, తిద్దామలను సంతోషముగా నూదించుచు నొక వ్యాసమును జదివెరి. సత్వము, ర్తి గారి వ్యాసమునం దలి ముఖ్యాంశము హైందవులను మనము ఆంగ్లేయుడైన హ్యూము గారు ముక్కు సంవత్సరికోత్సవమును సుప్రసిద్ధ పరుచుటకు గల కాణమమెనున్నది. మనజీతముందు జాతీయభ్యుదయమును నలు వెలంబుల ప్రధితపరచినవారిలో హ్యూము గారు ప్రధానకర్తలు. సామ్రాజ్యసంస్థానము హైందవ ఆంగ్లేయు లిద్వయము వ్యభేదమును నాదరింపక ఆన్యాయాదరాసురాగ జడలయి మెలంగవలయునని హ్యూము గారి శిష్యులను బోధించుచుండెరి. ఇంతియే గాక, వీరు హైందవులపక్షమున అభిమానము వహించి, వారియెడల వన సహజ ప్రేమను వివేచాలతక వాయింపవలసి, ఇంతియే సంఘ సభ్యత్వమును గూడ గోల్పోయెను. హైందవజాతీయదృక్పథమునకు స్వయం సహాయ మే ముఖ్యమార్గమనియు, పరాశత్రు నిరుపయోగమనియు వీరి యాశయము. ఇట్టి యాశయములతో హిందూమహాజన సభా సావన మొనర్చిన ఆదిపురుషులలో వీరు ప్రధానపురుషులయి హైందవులతో సేవజోడము పూజకతో తదభివృద్ధికి బాలు పడిరిని సత్వము, ర్తి ఎ. సి. హ్యూము.

కొత్త శాసనములు మ-రా-శ్రీ, రంగాచార్యుల గారు ఆంగ్లేయ సివిలియనులలో హ్యూము గారివంటి యు ధార హైందయు లిష్టజీవులకు కడు సరిదిగ నున్నారనియు, హైందవ జాతీయభ్యుదయమునకు స్వయం సహాయము గాక, అన్యసహాయమునకు ప్రస్తుతావస్థయందు నకపరమగుట తమ యభిప్రాయమనియు నూదించిరి. అగ్రాసనాధిపతికిని, ఉప వ్యాసకునకును సభ వారితరపున అభివందనము లాచరింపబడిన వెనుక సభ్యులుగింపబడెను.

TELEGRAMS.

Ex M. E. and German Spy.

Thibaut Lincoln Arrested in New York.

LONDON, August 5.
A former member of the House of Commons, Thibaut Lincoln, who on June 12, published various statements in New York regarding that he had been an active German spy, while in London during the war, has been arrested in New York and charged with forgery in Britain. His extradition will be asked for.

Conference About Mexico.

WASHINGTON, August 6.

At the Conference of the United States and the various Central and South American Republics it was decided to send a message to the Mexican military leaders demanding restoration of peace and constitutional government in Mexico.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 6.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:

Russian Withdrawal.

LONDON, August 5.

The Russians are withdrawing from the outer lines round Warsaw and Lodz, but elsewhere are stoutly withstanding the Austro-German offensive.

In the Baltic Provinces actions are proceeding on the river delta in the direction of Riga and Rausk. On the 4th August, the Germans say that their troops reached Ropczyce district, 26 miles east of Poniewiez.

The Russian communiqué says that on the 4th August the Russians repulsed persistent attacks towards Lomza and Komio, 16 miles northwest of Domza, but near Gdwa-Narew confluence Russians fighting stubbornly refused to the new front west of Warsaw. The Russians in accordance with the orders are withdrawing from Bronnarskiy line to Warsaw. The movement is carried out unhindered by the enemy in conformity with the prearranged plan. The Russians are gradually shortening the front on the left bank on the Vistula before Lodz.

Unprecedented Pitch of Desperation.

The German troops who crossed the Vistula northwest of Lodz, delivered a series of barren attacks in great strength on 2nd August, vainly trying an advance in the occupied region between the Vistula and the Bug. The enemy with considerable forces attempted on the 3rd August to force the Russian front near lake Dratoff, 4 miles north-east of Lomza on Vleprz, also in Goralysa district on the Chonn-Vlodowa road. Along this front the battle reached the pitch of desperation almost unprecedented. During the whole day there was a hail of enemy projectiles out the units here firm sheltering in dug outs against snipers, machine guns and repeatedly repulsed the onset of great enemy forces and took the offensive at nightfall with the greatest courage and overthrew the dense German masses which were in disorder.

Russians Retreating between Vistula and Bug.

A German communiqué says since early morning of 4th August the Russians are retreating between the Vistula and the Bug in the northern direction and those near Ostrowek on the Bug, near Wlodzim Voynsky also the Russians are retreating.

The 1st August two enemy attacks in Argonne both of which were thrown back. Fights with hand grenades and machine guns continue.

The Italian Front.

In the Italian front no change of any importance is reported. Numerous attacks continue.

Mr. Balfour's Emphatic Speech.

Mr. Balfour at a patriotic meeting emphasised the value of the British naval supremacy, and said the whole basis of the defence structure depended upon the fact that today, these months the Allies had superiority at sea secured by the British Fleet.

Telegraphic Transfers.

SIMLA, August 6.

There were no tenders for Bills or telegraphic transfers at the regular sale by the Secretary of State on the 4th instant. The following is the result of the sale of deferred and immediate telegraphic transfers on the Secretary of State for India in London on Friday the 6th August 1915. The different telegraphic transfers were sold at the rate of 15 25 3/4. The rupee total amount of tenders received from deferred telegraphic transfers is Calcutta £ 20,000; Bombay £ 23,20,000; Madras £ 15,000; total £ 45,20,000. The above have been accepted in full.

Deaths from Plague.

SIMLA, August 6.

There has been a steady decline of plague deaths and the total for an India for the week ending 31st July stood at 425 against 53 cases, the Bombay Presidency alone having accounted for more than half showing 310 against 519 cases. Other provincial figures are, Madras Presidency, 9, Behar 2, the United Provinces 8, the Punjab 15, Burma 43 and Mysore 33.

Dr. Annandale.

To Study Lake Faunna.

SIMLA, August 6.

Dr. Annandale, Superintendent of the Indian Museum, will spend the greater part of his six months' leave in

TELEGRAMS.

visiting Japan and Siam. He will study lake faunas of Japan and of Siamese States in Federated Malay Peninsula and prepare a report on zoological and anthropological collections in Japan and in the museums of the Federated Malay States. The authorities of Kyoto University have agreed to co-operate with him. He will visit the famous Singora Lake in Siam locally known as Tal Sap.

The Notable Work of German Missionaries.
IN CHOTA NAGPUR.

continued by the English Bishop and Government.

SIMLA, August 6.

Since the internment of German Missionaries of Chota Nagpur the task of administering their mission and educational establishments have fallen upon the Rev. Fosz Wescott, Bishop of Chota Nagpur who is conducting the affairs in a Christian spirit. The magnitude of the task can be judged from the fact that there are 308 schools including a high school and 4 middle schools also 52 boarding schools. Towards the salaries of the teachers the Government have generously renewed the special grant of Rs. 3,000 a month to the new staff who have taken up the work.

An Expedition to Leh.

Good Results Obtained.

SIMLA, August 5.

The Expedition which Cavaliere Filippo de Filippi conducted to Leh thence to the Karakoram Pass and finally over the pass to Yarkand and Kashgar having been brought to a conclusion we may take a general view of its achievements even though its results are not yet available. The most striking characteristic of the expedition has been its strict avoidance of the record breaking point. It set out to enlarge the world's knowledge of a difficult and little known region in the same spirit as actuated the best expeditions to the Polar regions. The expedition was planned on a generous scale and was prepared to carry out the work of many different kinds, topographical, magnetic, gravimetric, geological and was equipped also for the reception of wireless signals for the determination of longitude. From the point of view of the survey Department the last named was the most original part of the enterprise. The idea of attempting to receive signals from India across the great ranges of mountains that separate it from the scene of the expedition's labours by means of a small portable apparatus was a bold one. The result was extremely satisfactory. Signals were clearly received both on this side of the Karakoram Pass and on the further side and a very valuable set of longitude fixings has been made.

The gravimetric observations have been numerous and it is hoped will be found to have been completely successful. The Superintendent of the Trigonometrical Survey had expressed a wish that if possible the station of More which was the last station observed at by Captain Basevi before his death might be made one of the expedition's 'pendulums' stations and very great efforts were made by Cavaliere De Filippi and Commander Alessio to give effect to this suggestion. The climatic conditions frustrated them but their efforts were not relaxed but much time had been spent and much hardships endured. This is mentioned in order to show how anxious Cavaliere De Filippi and his staff were to co-operate with the Survey of India. They have always been willing to take an interest in our problems and to adopt their programme to our needs. Though the attempt to repeat the "pendulum" observations at More failed. This does not mean that the questions which Captain Basevi's observations raised will have no light thrown on them. The observations made at Leh and to the north will be of great value. The amount of good mapping that was done by the expedition was considerable and our knowledge of the rivers and the watersheds in the neighbourhood of the Karakoram Pass will now be complete. The achievements of the expedition have been notable and undoubtedly the chief burden was borne by and the chief credit is due to Cavaliere De Filippi.

Sir Auriel Stein.

His Future Movements.

SIMLA, August 6.

Sir Auriel Stein, the famous explorer who is working in Central Asia, will on return to India be placed on special duty for three months. He will then presumably proceed home on deputation prior to his taking long leave for much needed rest and holiday. He is now away from India for over 2 years.

Crop Prospects.

SIMLA, August 6.

Crop telegrams for the week ending 31st July show good prospects for Kharif crop in all the provinces except the Punjab. No anxiety is however felt for the province as the monsoon has extended into the Punjab to-day.

Transport Units Artificers.

Increase in Pay.

SIMLA, August 6.

The Government of India have been pleased to sanction the grant to artificers of transport units of revised rates of pay representing approximately an increase of Rs. 3. per month to the existing rates of pay of blacksmiths, carpenters and shoeing smiths; Rs. 2, to that of saddlers and palanquins; Rs. 1 to that of hammersman and bellowsman.

Weather Report.

SIMLA, August 6.

The All-India weather report of to-day indicates that the depression has moved slowly in a north-west direction and its centre this morning is near Agra. It has decreased very much in intensity. Fairly heavy rain has fallen in Rajputana and the rainfall has extended into the submontane districts of the Punjab. Rainfall has

TELEGRAMS.

been nearly general and Konkan and Central Provinces, few falls also occur. The principal amount 2, Bogra, Main Mymensingh and Calcutta.

The Ballygunge Sowar Murder.

Judge and Jury Differ.

CALCUTTA, August 5.

The case in which Hasmat Ali Mochi attached to the 17 Cavalry stationed at Ballygunge was charged with having murdered Sowar Mirzaman of the same regiment by cutting his neck on account of a quarrel regarding money under circumstances reported already concluded before the Sessions Judge of Alipore. The Jury found the accused guilty of culpable homicide not amounting to murder, they being of opinion that the offence was committed under sudden and grave provocation. The Sessions Judge disagreeing with the Jury referred the case to the High Court.

Agricultural Operations Resumed in Assam.

CALCUTTA, August 6.

An official intimation has been received this morning from Assam which states that the agricultural operations in Surma Valley which were stopped by floods are being resumed in places. Pulking and manufacture of tea continue. Transplantation of winter rice and harvesting of rice and jute are in progress. Prospects of tea are good and of autumn rice and jute fair.

BURMA.

An American Deported from Burma.

As an Undesirable Alien.

RANGOON, August 6.

A young American named C. W. Allen who accompanied a party of Sikhs from America touching at various far Eastern Ports en-route to Bangkok was deported to the Straits Settlements to-day. Allen and Hakoor Singh, leader of the Sikhs, pretended to be partners of a hardwood timber company and as such visited various Ports. From Bangkok they went across the country to Kawareik on the Burma-Siamese border where Allen was arrested. But falling ill he was released by the Deputy Commissioner and came to Rangoon where he went to hospital. Subsequently his frequent visits to Moulmein roused suspicion resulting in an examination of his papers and his deportation as an undesirable alien.

Rest House Accommodation for Travellers.

Rangoon Port Trust's Decision.

RANGOON, August 7.

The Rangoon Port Trust decided to address the Local Government and the Municipality the desirability of providing further rest house accommodation for travellers and suggest a conference of interested parties on the subject.

The management of the present resthouse which is the gift of Haji Mahomed Escof Ismail to the public was deemed so unsatisfactory from the sanitary point of view that the Port Trust offered to take over the control of building. This offer was rejected by the Trustees of resthouse undertaking to reorganise the supervision of work. One statement made by the managing Trustee was to the effect that he was authorised to State by the leading members of the Mahomedan and Hindu communities in Rangoon that they were quite willing to help to get over the great difficulty of overstrain on the rest-house by building another resthouse in the neighbourhood with sufficient endowment to provide for the upkeep provided, that the Port authorities or the Government would provide land and would leave the management of such house in the hands of the donor. In connection with this Sir George Buchanan, Chairman of the Port Trust said: "With the proposal of building another resthouse I am in entire sympathy, but after our experience at Sparks Street I am not disposed to recommend that any such building be erected and managed on the Port Trust land by others. The Rangoon Port Trust depends very largely upon immigrants for its prosperity and approximately half a million travellers arrive at and depart from Rangoon every year the majority of them with no place to go for sleep and food and I hold the view very strongly that between Government, the Municipality and the Port Commissioners some means should be taken for the temporary accommodation of these people. I notice that in Bombay the improvement Trust has taken up the housing question with considerable activity but up to the present nothing has been done in Rangoon. In my opinion there should be erected in Rangoon two or three rest houses for the cool class arriving in and departing from Burma and also a better class resthouse where respectable travellers can obtain accommodation at a moderate cost. The fact that Inspectors of Military Police, Medical officers of Kheddah, Hospital Assistant, Assistant Superintendents of Surveys, Station-masters on the Burma Railways, jewelers, Circus companies and others find it necessary to put up at the cool rest-house in Sparks Street, is I think sufficient proof that there is room for such a building as I have described. The Port Commissioners accepted Sir George Buchanan's suggestion and passed, a resolution to the effect of approaching the Government and the Municipality on the subject as stated above.

UNITED PROVINCES.

Mrs. Besant Recommended.

To be President of Congress.

ALLAHABAD, August 7.

A meeting of the United Provinces Congress Committee held at Allahabad on Friday evening recommended Mrs. Besant as President of the next Congress. The

ఒక చిత్రకథ

శారదాంబ.

నవతి తల్లివలన బాధలు
(కథకు ప్రకరణము.)
(కథన కృష్ణస్వామయ్య గారు.)

రఘునాథ గారు శారదాంబ యొక్క తమ్ముడు. ఆతడు తల్లికి ఆయుధకసూర్యుడు. ఆమె తల్లిదండ్రుల బిడ్డ. ఆమెకు తండ్రితప్ప మరే యెవ్వరూ దిక్కులేరు. ఆమె తల్లి మూడేండ్ల క్రితమే పంపిణీయై నొందెను. కనుక రఘునాథ గారు ఆ కిశువును బోషించి గర్భము మొదలు. ఆతనికి పదివేల రూపాయల వివాహము కొంత భూస్థితియు కొంతగొక్కమును నుండెను. ఆతడు పుట్టినవాడైనను సమృద్ధింపక కొంత కాలము కడచెను. ఆ సమయమున పాపమువారలు పుట్టినవాడను చేసికొనుచు మాటికి మాటికి బోధించును. తాను పుట్టినవాడను బుద్ధివంతిగా తనకు మార్గము పోషణయు చేసి గౌరవమును, తనకు మార్గము నేరమున గల్గించి మాటి మాటికిని జగదముల కీర్తియు, సంపదలను వశమున నుండక పాపములను నొక డకును వారలకు ప్రకృతి మిచ్చుచుండును. ఈ కాలమున తన స్వయంధి మేరకు నడుచు కొనుట కంటెను దుర్బోధన లొనర్చుచు బుద్ధివంతారంబు నడుచుకొనుట యెక్కువ కనుక రఘునాథ గారు బుద్ధి వానాటికిని భేదమునొచ్చెను. కొంతకాలమునకు తనకు నాతడు శిష్యుడనివాడ నాడుటకు నిశ్చయించెను. వివాహము నొందెను. కొంతకాలమున కతని భార్య యింటికి వచ్చినది ఆమె నామము అన్నపూర్ణమ్మ. ఆమె యింటికి వచ్చినదో, తనో నోకిరి చెప్పజాలదు. అప్పుడే యామె తనవని మొదలు పెట్టెను. మగనిజూచిన నలక్ష్యము. ఆమె కోరికల నాడించుచుండును. ఆతడును నామగారు బడలేక మానమునకు దుగ్గి యట్లే నడుచుకొనును. ఒకనాటి ప్రాతః కాలమున నామె పడకనుండిలేచెను. శారదాంబ డ క గదిని చేరెను.

ఏమే శారదా! నిద్రకును లేచలేదే? నిన్ను ప్రతిదినమును నిద్రలేప నొకమనిషి కావలెనటే! ఆమెగంటలైనను కాళ్లుచాచుకొని పండుకొని యందెవరు. వంటపాత్రములను, పానపాత్రమును కురిచేయు యిల్లలికి చిమ్మి మ్రగ్గులు పెట్టుట మొదలగు గృహకర్మముల యెవడ చేయును. ఏమగంటలకు పడకనుండి లేచెదవు. లేచిన యగంటలకు వంతెనకు మొనరెదవు. ఎవడగంటలకు వాని యీసరి చేయుచున్నదానలె నటించెదవు. వెంట నెక్కడి పని యెక్కడనే నడచిపెట్టి చలిచున్నయను గుడిది పాతకాలకేగెదవు. పురుషులకైన నింత చట్టముగ పాటించు? ఏమే మూలము కంటింటి పొరలాడెదవు. ఎన్నిదినముల నుండి యీసరిగ మెత్తు నేర్పితి? ఎంతవలచినను పలుకక నిద్రపోవువానివలె యీసరి యుండెదవు "అని జడబట్టి బరబర నీడుకవచ్చి తూటబుర్రు గూలవేసెను.

అమ్మా! నన్నులే బాధనొందించెదవు? ఇది నీకు సమంజసము కాదు. నేను చేయదగిన కార్యములలో నేమి లోపమొనరించితి? నీవారలకంటెలైనను తప్పులు తప్పులుగ నీకుంటున్నవి నీకు నీకుకవచ్చితిని అని ఆల్ల అనెను.

ఏమే పొగరుపోతా! గృహకర్మముల జేయలేదటే అనగా నేమేమో గొణిగెదవు. ముప్పులును కడుపునొంద మెక్కి పుస్తకములను మూలగూర్చుండెదవు. నీవగిది లులక గట్టపడి యెవ్వరిగముచేయునును మగవాడైనను నింత యెక్కువక శ్రద్ధాబుద్ధిగలగి చతురగోళు. అడవానవు నీవెక్కువక చదివ పాఠములచేసి ఏమిగండిచఱియెదనీ? నుదేండ్లు కావచ్చినది. ఏమి సాధకము? తొడికి చేతు భూమికి నడుము.

అమ్మా! రాత్రియే ముండు చెంబులు మొదలైనవాని పుష్కలములను మిగిలినవి యిల్లలికి యూడ్చి మ్రగ్గులు పెట్టుటచేదా! ఇదిగో వారిని తరిమి తరిమి యొనరెదను.

అంతటనే నా విప్రరావును నడచెదట్టును? పోతర ముకు కుంభముతోడి నట్లు నీ కే ముప్పుట మూడు విప్రస్థులనుం తోడవలెనీ.

రాత్రినే నాల్గువిప్రరావులను కట్టితిని. కొంతదిన దానిని నాచేతిని తీరగనే కట్టెదను.

ఓనీ! ఏమి పెట్టితే ఆ పనిలోనే నీ కాలమునకును చుచ్చెదవు. ఎంతటికుక్క పుట్టగనే నేర్పితి. నూతనండి

నీకుతోడి తెచ్చి యీ పెద్దతనము నందించవలెను. ఇదిగో చేదబిందె కీర్ణమున కానిమ్ము.

శారదాంబ చేదబిందె నెత్తుకొనెను. బావిచెంతకు వచ్చెను. బిందెకు ప్రాదుగట్టి బావిలోకినీ నీరుతోడను. చంకపెట్టుకొని యింటిలోనికివచ్చెను. తనెల్ల పోయిన నప్పుడు బిందెలో జూడగా నీరు సగమునకును నుండెను. ఇదేమి కారణంబని నామె బిందెను తై కత్తిమాడగా నధో భాగమున గొప్పధారగా నీరు ప్రవించుచుండెను. పెద్ద గండి పడియుండెను. ఎన్నిమాడ్లు నీరుతెచ్చి తవలించుచు పోసి నను తవల నుండులేదు. ఎట్లు నిండును? అర్థభాగంలైనను బిందెలో జలము నిలుచుటలేదుకదా! ఆమె యింకను నట్లే సలింబుండెచ్చి తవల నింపుచు దెను.

అన్నపూర్ణమ్మ వంటగదినుండి వెలుపలికివచ్చెను. ఏమే శారదా! గంటనేపుకటవైగా నయినది. ఇంకను జలము తెచ్చి తవలలో పోయిచునేయున్నావా? ఓనీ! ఇదేమి యాగ డము. చేదబిందెను క్రిందవేసి పరులగొట్టితివే? ఎంతపెద్ద గండి పడినది. ఇట్లు చేసినయెడల మరల నిన్ను నీకుతోడి తెచ్చి చెప్పవలెనీ కొంగయెత్తు యెత్తితివా?

అమ్మా! నేను క్రిందగొట్టలేదు. ఇదివఱకే తూలుపడి యుండెను.

బోనీ! నీవు పరులమొత్తిడిగాక ఏమో గొణిగెదవు. ఎంతటి నంగనాచివే. నీవు పరులగొట్టకపోయినయెడల నే నట్లే పరులగొట్టితిని. నీ ముప్పురానీ నీవరి పట్టించెదను. "అని యొక్కపని గున వచ్చి చేతున్న వంటచెట్టుచే తలమీద మొత్తి తొడుబుగలను నోకిరిచిచీర్చి పాదతాడన మొచ్చి క్రింద ద్రోచెను.

శారదాంబ పెద్దపెట్టిన నేడుచు నొడలవాకిన పట్టి దుడుచుకొనుచు పిడిలోని కేర గ నద్యమించుటకు నన్నపూర్ణమ్మ కాంచియేమేగయ్యెను! ఏయబ్బతో చెప్ప కొనబోయెదదా లే నీవిషయంబును మార్చాటింబోయెదదా? ఎవరైనను నీవిషయము చెబితెక్కనే నీవు పడెడి పాటు లింతకు నినుమడింత అగును. తవల నుండించి యేరు మని చేయబట్టి యీసరి బిందె చేతికిచ్చి బావియొద్దకు మెడ పట్టిగంటెను. శారదాంబ భోరుననేడ్వగా రాకానీ! బిగ్గరగా నేడ్చినయెడల నిన్నిచటనే గోతిద్రవ్య పూడ్చెదను నుమా" అనెను.

శారదాంబ కిక్కురుచునలేదు. ఈభయంతయు దిగ మ్రొగెను. లోలోపల నిట్లుచింతించెను. బతుకీకె గరలు జిన కాదు. అమ్మా! నాకిది యెక్కడ వాపురమామెను దీని పోరాటము నాకు మిక్కుటముయ్యెను నాత్మగో మొ ఆరిజినను నాతడు నామెవలలోఁ జిక్క యూరకుండునే గాని నామెకు దండించబోడు. ఇక నామొజ నెక గాలకింతు? ఓదైవమా! కేలేతుల కర్తవ్యంలేవో నాస్వాంత ముం దంకుంబులేముమా! నేను సంతతికొరక బడజాల కచ్చటి కపుగుచు? ఎచ్చటి కేగినను నన్నుతై గానినచ్చ నాకడగండ్లు కడలేరజాలదు? ఒకగడియవేటల యొకయుగ మైనది. నాజన్మరాశి యిట్లయ్యెగా "పంజరంబుగొని జిలక కలె దీచేతికికి పడరాని ముప్పుల బడవలె" అని య నకొనుచు నీరుండెచ్చి పోయిచునే యుండెను. కొంతసేపు కుత కుతల నిడుగ నీకుంధ నియునది. చేదబిందెను. ఇంటిలో నునిచెను. ఇంతలో తొమ్మిదిగంటలు కావచ్చినది. పాతకాల కరిగడి నేరేమైది. ఇంక నాంధ్య మొందిచియెక్క విద్యా కాలయంబు దండవమొర్రుగి శారదాంబ తలచెను. పలక పుస్తకములనువీసినెను. సత్వముగ నివలెను. పాతకాలయందు తన స్థలముగ గూర్చుండెను. పాపమాలిన చలియన్న మెనను ముడించిదికాదు. అప్రమాతము నుపవాసమే మండ్రెండు గంటలకామె యింటికి రామెలిది. గృహముచెంతకు వచ్చి నవో లేవో యచ్చు పూర్ణమ్మ మాత్రుగా శారదాంబవైచెదెను. నీగట్టి యాపుకవచ్చి తనమగనియెటు నిలిపెను.

మాదిరా! ఈమెకెడవా చేసినదా. నాకునత్వము రమైనకార్యమున్నందున అమ్మయీ! రెండుబిందెలనీడెచ్చుని బిందె చేతికిచ్చితిని దానిని క్రిందవేసి పరులగొట్టి పెద్ద గండి పడలేననది. కట్టు బట్టకముం దనువుకొన్నది ఇదంతయు నేనుగనులొక కామచుండగనే చేసెను. ఏమే అమ్మ యీ ఇట్లు బిందెను బగులగొట్టి కట్టు బట్టకమును దడుపు కొంటివి? ఇట్లు తిడి బట్టినోనే యుండి నేడే. వ్యాధి కలిగిన మెడల బాధనొందవలెనే అనగా నేనా బిందెను పగుల గొట్టితిని? నీవే పగుల గొట్టితివేమా. ఆ నేమను నవ్యాయ ముగ నావై మోపెదనో. నాకు గోగము వచ్చినప్పు డెల్లను వైకల్యము బిలిపించి యావధము లిప్పించి పత్య పాపాదు

లను శ్రద్ధతోచేసిన దానవు నీవేకదా అనగా నాకుగోపము వచ్చి మెల్లగా నొక దెబ్బ వేసితి. అంత నది చేద బిందెను నావై విసిరివైచి దీని యబ్బుబిడ్డ నెవరో కొల్లగొని పోయి నటుల వెక్కి వెక్కియెడ్చెను. చలియన్న మెనను దినక కిసి నీ పాతకాల కేరగెను. లోపట్టు నెక రెండుగురు? డొరికొని నలుగు రేరుచును. ఒకడుతల జూచి యన్న మెనను పెట్టెను. ఇంటికంతయు నోక్క డిడ్డముండగా దానిని బొక్కలాడి నిట్లుచుచు చున్నది. కవలెకుతు లెనందు చేతనే గదా! ఇంత కలబూని పాథించు చున్నది. అని అనెను. నాకిదేమి గ్రహచారము వచ్చి తగుల్చెను. నాకిది యెక్కడ వాపుర మాయె. దీనివలన నలుగురినోళ్లు నగుడుపడ వలసి వచ్చెను. అని జరిగిన దొకటియైన లేని నామెకు పాశ్చాత్యముగానే శ్రద్ధ క్రిక్కినె.

రఘునాథరా నేమియుంబులకలేదు. గ్రుక్కలుమ్రొంగు చుండెను. తాను కూతురుకు నున బలుకుటకును భార్యకునున బలుకుటకును నాతనికి దోచుకుండెను. వాస్తవస్థితి యంతయు శారదాంబవలన నదివఱకే తెలిసికొని యుండెను. పుత్రికా నాత్మ్యముచే శారదాంబకునును మాటాడినవో నన్నపూర్ణ మ్మ ప్రతి నేరుకు చచ్చాచీ రిప్పు ననుచు నెజరు వదెను. అని అనిపించుకొనుట కంటెను ఆనక నూరికుండుటయే మేలని యెంచెను. కాని తన వివాహమునకు తప్పుర్యము పుత్రికై నధిక ప్రీతి యన్నట్లు వదించినమాటల నిపు డెటు కలిపెను.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:—
కడచిన జులై నెలలో ఈసమాజమువారు మామూలు సంతర్పణలు ౮-కి 46½ మంది బీదలకు భోజన మొసంగిరి. మరియు 1-7-15 న మహారాజరాజశ్రీ లక్ష్మీరాజు బాలకోటి కృష్ణ రావు పంతులు గారివల్ల సంతకృపాప్రవేశ మహోత్సవమునకు 8వ తరగతి ప్రత్యేకపు సంతర్పణ ఒకటియు ది ౮-7-15 న మహారాజరాజశ్రీ వింజమూరి భావనాచార్యులుగారి వల్ల భూమిని వివాహమహోత్సవమునకు 1-వ తరగతి ప్రత్యేకపు సంతర్పణ ఒకటియు ది 12-7-15 న మహారాజరాజశ్రీ జయంతి రామచంద్ర పంతులుగారివల్ల అన్ని తరగతుల వివాహమహోత్సవమునకు 2-వ తరగతి ప్రత్యేకపు సంతర్పణ ఒకటియు వారి ౮-కి 19½ మంది బీదలకు భోజన మొసంగి బడెను.

మదరాసు కార్పొరేషను

స్పెషలువర్కు డిపార్టుమెంటు.

డ్రెయినేజీ శక్తను.

కంట్రాబు ఎస్. జి. నెం 1 ద

3 అడుగుల డయామెటరు గల మురికినిటికాల్చును ఇటుకతో కట్టుట.

వాలాజాలోడు మూటులోను మున్నగు రోడ్లలోను నేపీయరుపార్కు పంపొంపువేషము వరకును 3 అడుగుల డయామెటరు గల మురికినిటికాల్చును దానికి సుబాధించి వాచర్చిటిని ఇటు కలతో కట్టించుటకు టౌన్షపు కావలెను. 11-1-15 వ తేదీ బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును కార్పొరేషను ప్రసికింటుగారు టౌన్షపులను పుచ్చుకొందురు.

మదరాసు కార్పొరేషను రివిన్యూ అఫీసరు గారికి వ్రాసి రు 3 లు డాబులు చేసినచో ఒక జత అచ్చుటౌడరు ఫారము లియ్యబడును ఆరూపాయ ౫ వాపసు ఇయ్యబడవు.

స్లానులు చూడగోరవారు కచేరికి నెలపు లేని రోజులలో పగలు 10 గంట 30 ని మొదలు సాయంకాలము 5 గంట వాపున స్పెషలు ఇంజి నీరుగారి ఆఫీసుకు వెళ్లిన చూపబడును.

టౌన్షపులు పంపగోరువారు స్పెషలు ఇంజిసి రుగారి వద్ద రు 100 లు ధరావతు చేసి రసీదుపుచ్చు కొని రసీదు రు టౌన్షపుతో పంపవలెను.

నేపీయరుపార్కు మదరాసు జె. డబ్ల్యూ మెడలే 2వ అగస్టు 1915 స్పెషల్ ఇంజినిరు.

నవంచ చరిత్ర.

ఇందుకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తగినచట లతో కథలవలె వర్ణింపఁబడినవి. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పాపేజిలో సహ) ద్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలయడాడు: - గా. వాఁసెస్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాద్రిగేట, మదరాసు జిల్లా క్రాయాదు.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

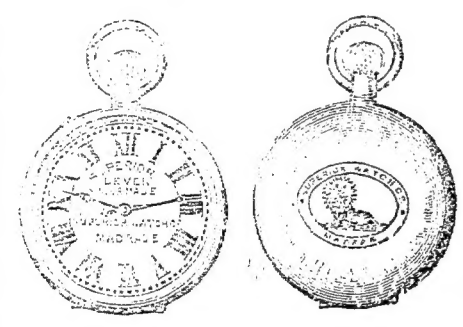
ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు యుద్ధచరిత్ర, యుద్ధమునకు ప్రాముఖ్యములచే నాయుబడిన నిర్బంధ సైన్య సేన, ప్రాచీనతమిది జేత చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, శత్రురాధన, మహామృత, ఈశ్వరమోక్షాన, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమునకు జనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాస్వామిసరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము లతో ముద్రించబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు చరిత్రకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5. దుర్గగల్గ నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల సేనాసంఖ్య పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెల్లుపుట్టించు పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యుద్ధప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయోగ్యతయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటములను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేరి ముద్రించబడినను,
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
అర్ధసంచిక	"	0	12	0
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ నమాలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్ర సంచికను బడయగోరుచు రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దినపత్రికల బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యోశా భంగము కలుగవచ్చును. చిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులు మాత్రము ముద్రించబడినవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

మంచి ముఖం మీదకు రెండుతడవలు సిద్ధపడ్డాయిండి తక్కువ వెలలో వైగడియారమును రిప్పించి యందజుతు తృప్తికరముగా పంపుచుండండి యందజుతగినదే. ఈ ఘోరయుద్ధముయందు నన, భయప్రయాణలకు వెంటిమక మునుపటికన్న మేలి మిగ నుండవలెనను తలచుతో వైగడియారమును ముందుండి రిజియారములను ఈ ముందరూరి రిప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుడిఖర్చులు అధికముగ తగిలెను దీనిసాదలను కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో ననేవెలతో యిచ్చెదను. మునుపటి గడియారము రిజియారము మెంట్లు ఇప్పటికి గిల్లుముగ్ మెంట్లు ఇట్లుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానికి సందిమాదినయెడ భేదములు తెలియును ఇంపు మాకంపెరిపేరు ఎర్రసిరాతో రైలుమీద నుండును. ఈ మాకు గుఱుకుతో మాపేరు గడియారము వెలకమాత్రా చక్కబడియుండును. ఇయ్యే మాకు రిజిస్టరు ప్రైవేటునున్నది. దీని పరివారితన నుపూర్వము చక్కబాధముల కెంపు లభిస్తున్నాయును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు నూముండును. దీనిచే గడియారమున చుట్టు మొదలైనవి చేరవు. వేయేలీ ఒకటి రైలుమీదనుండును. ఈ గడియారము నుండునెట్లొక మాకంపెరిపేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెల్టెమాత్రా లోతట్లైన గ్యారంటీ పరచుండును.

చక్కని గొలుసుతో నెల రు. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో నెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొక సిద్ధపడబడినది గాన నెవరికడనుండదు. లీదసాదలను గొనుడు రిజియే తక్కువ వెల సంచితిమి. వెలస్వల్పమైన ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియద. దీనికి వెలకమాత్రమే మాప్రభుమార్కు చక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప దేరదనుండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మార్కును జూచి తియవలెను. ఇది దృఢతమైన సామానలచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు నూము కత్తిగియుండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పంచేయును. పరుగెత్తి నను, జారిపడినను, గట్టుపుస్సారితేగినను కొన్ని గడియారములకలె అగను. సుయోగకాల మను చూపుచుండును. మే మారకకర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరీక్షించిన సత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము పెట్టినై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెల్టెమాత్రా గ్యారంటీపత్ర ములికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములకలె) గొలుసుతో	8-0-0
ఈ గడియారములును మావద్దకొరకును.	
ఇట్లు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0
రంగునా మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0

కూచిరుగామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్ నెం 167, మద్రాస్.

గాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వనువుటవన, వాటిని బాగుచేయ గలుగు తరిమియందు నిమగ్నమగు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదో భాగములు యేదో పనులు చేయునో అని ఇది సోయినపుడు స్వల్పముగానే యిది రేచరులను యాచుండుముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా నుపాధ్యాయుల, యూరోపియన్ కొరవల్ల పెంపించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిపద్దతంబి లై సెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

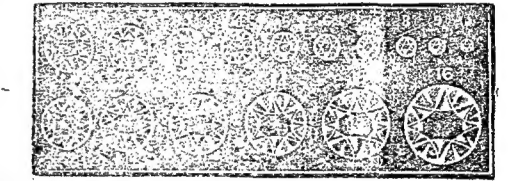
క్లాసు ఆగస్టు రెండవ వారమున ప్రారంభింప బడును. రాదలచిన విద్యార్థులు ఆగస్టు నెల 10 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు ఆద్యాన్నగా పంపుకొని తన కొకస్థానమును నిలుపుకొనవలయును. ఈ క్రింద వదవారింపవారికి వ్రాసికొనుడు.

గాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు పరకులు, మద్రాసు కన్పు.
తంతి విలాసము:—“ఉమ్మడియా”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బచ్చానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిలేవక కెంపులున్ను నైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, వట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవాడు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని భరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్పబడును. జేతయ పరిజ్ఞానమును సామన్యమును వృద్ధిచేయుట కనుకూలముగ విద్యాపద్ధతు లుపయోగపడుచున్నవి. విద్యార్థి భవనమందు వనతులగలవు ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గనునింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాపిలులుగలది బోధము హస్తశిక్షయును గూడినజ్ఞానమును నిపుణియును పెంపుచేయు మార్గము తేర్చుట బడినది. (1) చిత్రలేఖనము (ఫ్రీహ్యాండు జా మెట్రీకల్) (2) కర్త లేఖనము (మెనుక్ టింగ్) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (గడము, కమ్మకము, సోతపని, యంత్రచాలనము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వేయింగు లేవెలింగు, (5) భవన లేఖనము) బుక్స్ కీటింగు కమర్షియల్ కరస్పాండెన్సు (6) హైద్రోగ్రాఫిక్ ట్రైపురైటింగు.

ఈ సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు లెక్చరల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్పము. విద్యార్థి భవనమునందు వసతులకు కేవలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జూన్ నెల 20 తారీఖున తెరువబడెను. కోపల్లె హనుమంతగూపు, ఎం.ఎ., బి.ఎల్. అధ్యక్షుడు.

శ్రీ సుదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసితీ మొదట నెట్లుండె? వలభేదములేకతిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పునొందె? అచారవ్యవహారము లెట్లుమూఁతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యింపు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచక్రవర్తి, సుగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చక్రవర్తి. లింతు జక్కగ వర్ణింపబడినది. ఇక్ష్వాకుపుత్రుడు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య స్థితిగతులను ముండెట్లుండెనని యూహించి సేరపబడిన విషయము లిందనేకములు. వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచిపద్ధిప్రాయమునిచ్చియున్నార. శైలిమిగుల నులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడినందు కార్యితో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అర్జున్ క్రమపత్రి 5-0-0 కర్పణలు చేత. వలయువారి చిరునామాకు వాయవచ్చును. (4-12-24) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హామూలు, కడప.